

2023

Ornamon lehti
Vuosijulkaisu
ornamo.fi

Näköaloja tulevaan

Aditiya Varadarajan, Marianne Huotari, Rachele Didero, Helena Kulishova,
Vesa Nilsson, Noora Yau, Riikka Manninen, Maria Uhari-Pakkalin

03

Alkusanat

Paremmen huomisen mahdollistaja

Muutos on aina ollut muotoilijoiden työn ydintä. Samalla kun muotoilijat vastaavat muutokseen, tekevät he todeksi haluttua tulevaisuutta.

Aikaamme määrittävää kestävyysmurrosta on verrattu historian merkittäviin suurhankkeisiin, kuten koulujärjestelmämme luomiseen. Eikä suotta. Tällaisessa mullistuksessa rakennetaan uutta ja samalla puretaan jotakin sellaista, joka ei enää toimi. Epävarmuuden keskellä päättäväisyys, rohkeus ja yhteistyö nousevat arvoonsa.

Muotoilijat ovat vauhdittamassa matkaa kohti kaikille parempaa arkea, kestävämpää yhteiskuntaa. Muutoksen aika on nyt – oletko mukana tekemässä kestävyysmurrosta todeksi?

Ympäristömuotoilijat
Emma Berg, Tiina Leinonen, Riikka Manninen, Linda Vanni

Mora Armatur on valintasi, kun arvostat korkeaa laatua sekä huippudesignia.

Uusi Mora INXX II sarja on yhdistelmä puhdasta, skandinaavista muotoilua ja erinomaista käyttömukavuutta. Tämä tekee sarjasta täydellisen premiumluokan hanasarjan. Mukana odotettu uutuus; korkeat malja-allashanat käsisuihkulla.

Mora X Collection LED-peilit, ammeet ja altaat täydentävät upeasti laajaa hana-, suihku- ja tarvikevalikoimaa. Ammeet ja altaat ovat saatavana millä tahansa valitsemallasi värillä!

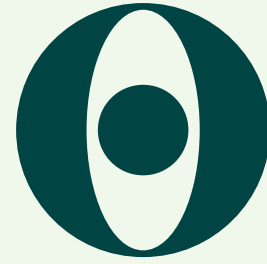

Neljä upeaa väriä:
 kromi, mattamusta, mattavalkoinen sekä harjattu messinki.

2023

kannen kuva — Outi Törmälä

6 SHOWROOM Unelmien työtilaisuus

Finnairin Lead Designer Adithya Rahadarajan kehuu suomalaista työskentelyä.

16 KULISSIEN TAKAA Kahdeksas kerros

Kymmenen taiteilijan ateljeet sijaitsevat Iittala & Arabia Muotoilukeskuksessa. Minkälaista on työskentely entisen Arabian tehtaalla?

24 DIALOGI Sotaa paossa

Itä-ukrainalainen muotoilija Helena Kulishova rakentaa uutta elämäänsä Imatralla.

28 DESIGN DUUNIT "Nyt on työntekijöiden markkinat"

Kysyimme muotoilijoilta, miten sopiva tekijä ja työ oikein tänä päivänä löytyy.

36 INSIGHT Muotoilijat kestävyyskärjessä

Ympäristömuotoilijat -verkoston Emma Berg, Linda Vanni, Riikka Manninen ja Tiina Leinonen kannustavat muotoilijoita kestävyysmurroksen vauhdittamiseen.

46 MUOTOILUYKSIKKÖ SOK hakee muutosta muotoilun avulla

Seitsemänkymmenen muotoilijan joukko on kehittämässä S-ryhmän palveluita.

54 VALOKEILASSA Neuleet suojaavat kantajaansa

Italialainen Rachele Didero perusti kantaaottavan muotubrändin, joka suojaaa käyttäjiään kasvojen tunnistusohjelmilta.

VAKIOT:

3 Avaus 6 Showroom 32 Yhteisössä tapahtuu
60 Avainluvut 62 Media

4

2023

5

2023

47%

Vain alle puolet muotoilijoista totesi, että ekologisuudella on suuri merkitys työnantajan toiminnassa kilpailutekijänä. Kyselyyn vastasi 306 muotoilijaa eri aloilta.
LÄHDE: ORNAMON TYÖMARKKINAKYSELY 2023

80%

Suurin osa muotoilijoista työskentelee eri alojen yksityisissä yrityksissä. Muotoilu- ja sisustusarkkitehtitoimistojen lisäksi muotoilijoita työskentelee insinööri- ja arkkitehti-toimistoissa, kiinteistö- ja rakennusalalla, teknologiateollisuudessa ja ohjelmistoalalla.

Unelmatyössä Finnairin muotoilijana

TEKSTI — Tuuli Toivio KUVAT — Finnair

Intialainen Adithya Varadarajan on yksi Finnairin muotoilutiimin kolmesta Lead Designerista. Hän vastaa osaltaan digitaalisen asiakaskokemuksen muotoilusta.

Varadarajan tuli Suomeen opiskellakseen Aalto-yliopiston International Design Business Management -ohjelmassa. "Olin kuullut, että Suomi on maailman onnellisin maa ja olin kuullut hyvää koulutusjärjestelmästä."

Hänet yllätti se, miten luontevasti suomalaiset keskustelevat toiminnan kestävyysvaikutuksista. "Se on osa arkista ajattelua. En ole nähnyt sellaista muualla."

Valmistuttuaan Varadarajan lähetti Suomessa noin 70–80 työhakemusta mutta pääsi aluksi vain muutamaaan työhaastatteluun. Esteenä oli suomen kielen taidon puute.

Ensimmäinen työpaikka löytyi konsultti-toimistosta nimeltä Scope Impact, mutta pian Finnairilla avautui unelmien työtilaisuus. Varadarajan on aina ollut kiinnostunut lentoyhtiöistä, kuulunut eri kanta-asiakas-

järjestelmiin ja kerännyt lentopisteitä. Nyt hän hyödyntää työssään kokemuksiaan eri lentoyhtiöiden asiakkaana.

Varadarajan on työskennellyt monessa maassa. "Suomessa työn ja vapaa-ajan tasapaino on ihan erilainen kuin muualla. En saa työviestejä kello kuuden jälkeen illalla. Minun on pitänyt opetella myös, ettei sairaana tarvitse tehdä töitä."

Varadarajan on osallistunut Finnairilla muotoilijoiden rekrytointiin. Hänestä tärkein asia, mitä muotoilijoilta odotetaan, on oppimiskyky. Toinen tärkeä asia on halu ymmärtää liiketoimintaa.

Varadarajanilla on päätyönsä ohella yhteistyökumppaneidensa kanssa yritysniemeltä Nordic Rebels, joka uudistaa oppimista. Monitaituri opettaa myös vierailevana luennoitsijana Aalto-yliopistossa. Siellä hän opettaa, kuinka haastetaan asiakkaan antama briiffi. Tärkein asia, jonka hän on urallaan oppinut, on tämä: "Pitää selvittää, mikä ongelma pohjimmiltaan kaipaa ratkaisua".

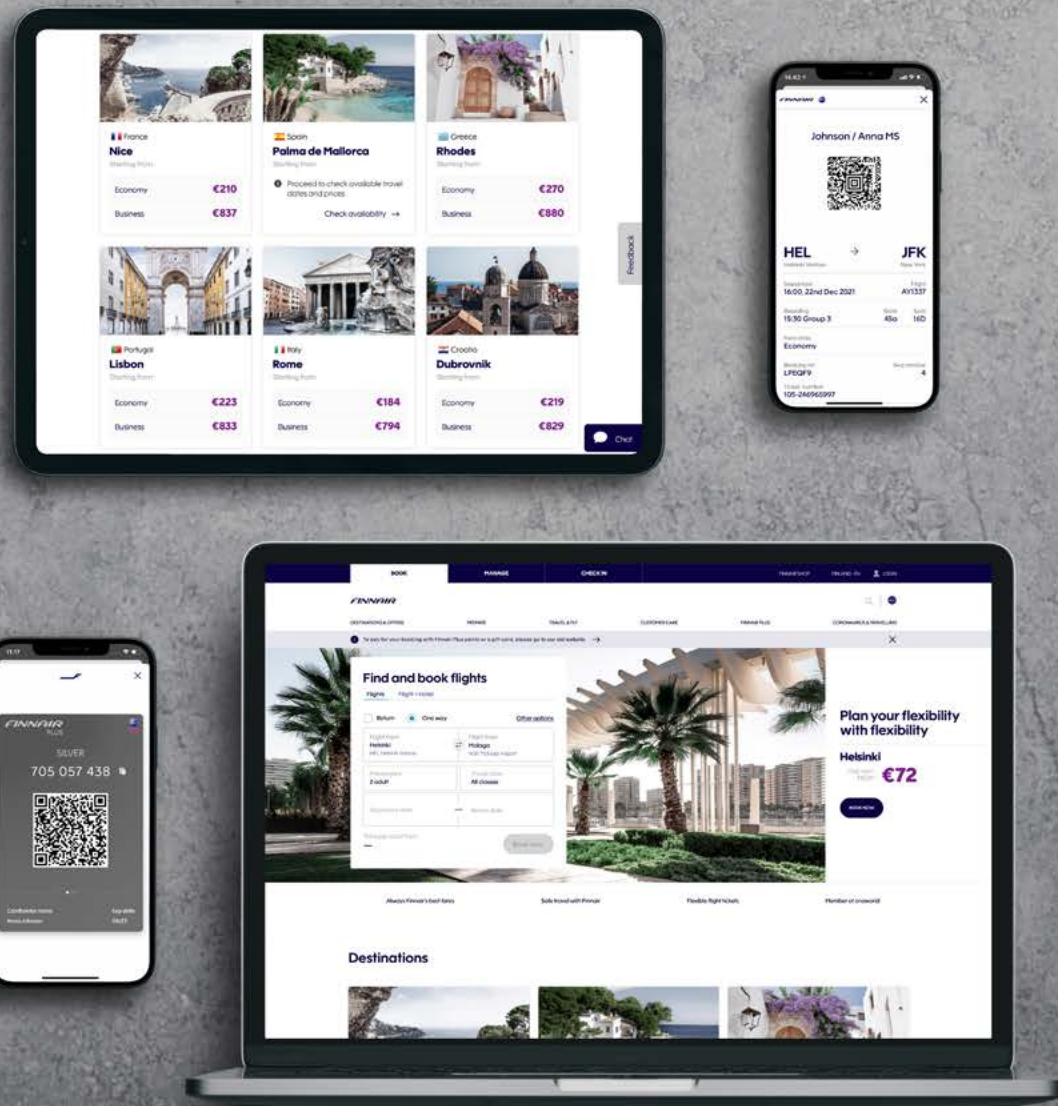

Intialainen Adithya Varadarajan osallistuu myös muotoilijoiden rekrytointiin. Hänestä tärkein muotoilijoilta odotettava asia on oppimiskyky.

2019 KOULUTUS
Valmistuu maisteriksi
Aalto-yliopiston IDBM-ohjelmasta

2022 TYÖ
Aloittaa työskentelyn
Finnairin Lead Designerina

Suomessa työn ja vapaa-ajan tasapaino on ihan erilainen kuin muualla.

Showroom

TEKSTI — Hannu Pöppönen
KUVA — Innolux

Alba-valaisimet ovat Vesa Nilssonin ensimmäiset tuotantoon päässeet sisustustuotteet.

8

2023

Kuin sisustuksen korut

Vesa Nilssonin suunnittelemasta vihreästä Alba-valaisimesta tulee ensimmäisenä mieleen Nuuskamuikkusen hattu. Muodossa on kaikuja myös moderneista klassikoista, kuten vaikkapa Lisa Johansson-Papen valaisimista. Nilsson voitti Alba-valaisinsarjallaan Ornamon kanssa järjestetyn Innolux 30-valaisinsuunnittelukilpailun 150 ehdotuksen joukosta. Tuttuuden luominen oli tarkoituskin.

"Suunnitteluvaiheessa tuli assosiaatio hattuihin. Monesti korumuotoilussakin haen jotain tuttuutta, koska se on helpommin lähestyttävissä ja hyväksyttävissä. Liian outo muotoilu vieraannuttaa", Vesa Nilsson sanoo.

Nilsson perusti OZ-nimisen koruyrityksen vaimonsa Tiina Arkon kanssa jo 1997, mutta on valmistunut myös tuotemuotoilijaksi.

"Tuotemuotoilu, jossa on selkeät ongelmat ratkaisuina, on ollut jopa vapauttavaa. Pitkän linjan koruntekijänä yritän saada mukaan fiilistä ja sielukkuutta, joka puhuttelee jollain muulla tasolla kuin funktion tasolla."

Korujen ja sisustustuotteiden tehtäväkin on tavallaan sama.

"Koruilla viimeistellään pukeutumista. Valaisimet ovat vähän kuin sisustuksen koruja."

Innoluxin ja Ornamon järjestämän suunnittelukilpailun voittajatyöt ovat nähtävillä Habitaren kalustus- ja designmessuilla Helsingin messukeskuksessa 13.–17.9. 2023.

9

2023

Showroom

TEKSTI — Hannu Pöppönen
KUVAT — Tuovi Hippeläinen

10
2023

Laura Isoniemi on tehnyt pitkän uran opettajana, ja suunnitellut monipuolisesti painokangaskuvioita, tuotteita ja julkisia tekstiilitaiteita.

Vapauden ja järjestelmällisyyden rajalla

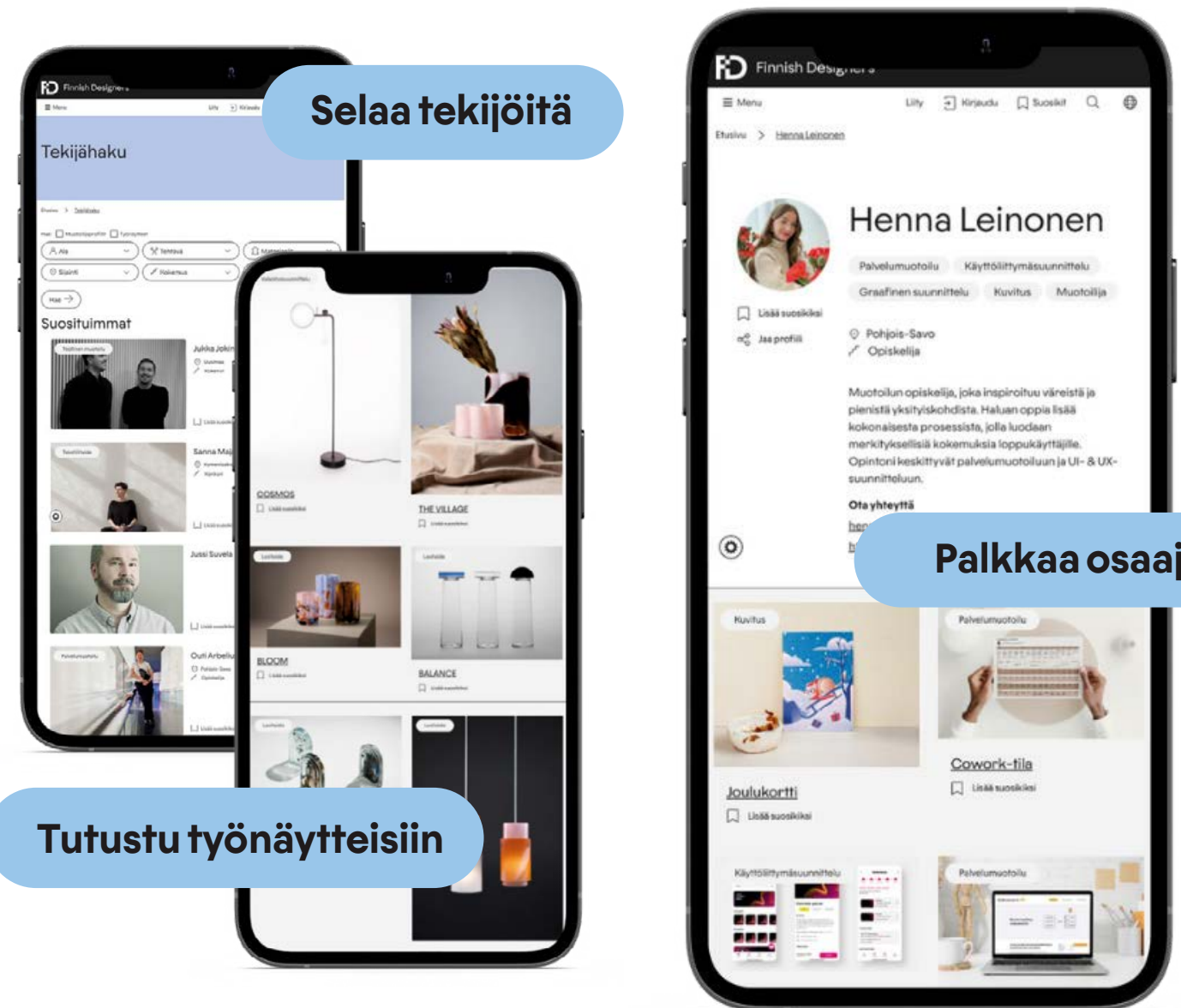
"Minulla on kaksi puolta: kokeellinen, vapaa ja intuitiivinen ja toisaalta järjestelmällinen. Pinnan tekeminen vaatii yhdellä uralla pysymistä ja järjestelmän toistoa. Se on meditatiivistakin", Laura Isoniemi sanoo. Hänet valittiin tänä vuonna Vuoden tekstiilitaiteilijaksi. Tekstiilitaiteilijat TEXO perusteli palkintoa Isoniemen luovaan ajatteluun kannustavan pedagogiikan ja innovatiivisten suunnittelumenetelmien takia. Opetusuraa Isoniemellä onkin takana yli 30 vuotta. Nyt hän keskittyy enemmän taiteelliseen työhön ja on tehnyt tänä vuonna kolme näyttelyä: systeemiajattelusta, aiemmista kirkkotekstiileistään ja viimeaikaisista tekstiilitaideteoksista.

Viimeksi mainitussa Isoniemi päästi valloilleen kaiken luovuutensa ja vimmansa. Teoksista tuli tietyllä tavalla omakuvia. Esimerkiksi kierrätetystä pellavasta tehty Tyhjä takki liittyy haastavaan vaiheeseen elämässä. Silloiset tunteet tallentuivat teokseen. Isoniemi veisti takkiin aukkoja ja lopputulos on vähän kuin luuranko.

"Takin leikkely oli ravistava teko, kuin olisi käynyt jonkun kimppuun. Itseni. Takki kiteyttää myös sen kuinka vähällä pysyy kasassa. Mutta pysyy kasassa", Isoniemi sanoo.

Finnish Designers uudistui!

Finnishdesigners.fi kokoaa nyt yhdelle alustalle muotoilun ja suunnittelun ammattilaiset, heidän työnäytteensä ja yhteystietonsa.

Selaa tekijöitä

Palkkaa osaaja

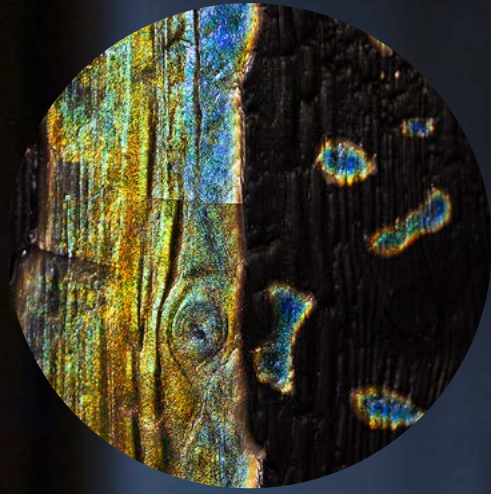
Tutustu työnäytteisiin

Löydä muotoilun ammattilaiset helposti.
finnishdesigners.fi

Showroom

TEKSTI — Hannu Pöppönen
KUVAT — Esa Naukkarinen

Tulevaisuus on kimaltava

"Minua ovat aina kiinnostaneet hohtavat luonnonvärit, miten perhosten siipien kimmellykset ja koppakuoriaisten värit ovat niin intensiivisiä", Noora Yau sanoo. Muotoilija on tutkinut viime vuodet rakenteellisia värejä ja niiden sovellusmahdollisuuksia Aalto-yliopistossa materiaalitutkija Konrad Klockarsin kanssa.

Rakenteellista väriä voidaan tehdä periaatteessa mistä materiaalista tahansa. Yau ja Klockars tekevät sitä nanoselluloosasta. Sitä saadaan, kun puun sisältämän selluloosan pitkät kuidut pilkotaan nanomittaan.

"Olemme pitäytyneet puussa, sillä se on täysin kierrätettävää ja harmittonta luonnolle."

Yau ja Klockarsin tekemä tutkimus on huomattu myös kansainvälisesti. Yhdysvaltalainen talouslehti Fast Company valitsi vuonna 2021 Shimmering Wood -värin maailmaa muuttavien ideoiden joukkoon. Yau ja Klockars ovat keskustelleet useiden yritysten kanssa rakenteellisen värin jatkokehityksestä.

"Tutkimuksen kääntäminen kaupalliselle puolelle ei ole kauhean helppoa. Mietimme ja tutkimme eri tapoja, että pystymme pysymään uskollisia visiollemme ja kehittämään sitä pidemmälle, että on oikeasti jotain tarjottavaa lähivuosina", Yau sanoo.

COALA®
INTERIOR FILM

Materiaali luovuuden lähteenä

Tämä tila on toteutettu
Coala Interior Film Wood
-mallistolla

Kaunis tarina suunnittelusta tai sisustusarkkitehtuurista alkaa aina raaka-aineiden laadusta ja estetiikasta. Toimimme Antaliksella kansainvälisenä hankintayrityksenä valitsemalla kauneimpia materiaaleja ympäri maailmaa tarjotaksemme sinulle jatkuvasti uudistuvan inspiraation lähteen. Etsimme jatkuvasti uusia tekstuureja ja teemme yhteistyötä tilasuunnittelijoiden kanssa trendien seuraamiseksi. Tarjoamme täydellisen valikoiman räätälöitäviä materiaaleja.

Kysy lisää - Just ask Antalis!

www.antalis.fi

antalis™

O &O

SYKSYN UUTUUS AquaClean Helsinki FR

Paloturvallinen
julkitilojen verhoiluun
soveltuva tasaraitainen
huonekalukangas
AquaClean Helsinki FR
on saatavilla 10
tyylikkäässä
sävyssä.

aquaclean[®]
fabrics for living

Kaikki AquaClean FR -huonekalukankaat ovat helppohoitaisia ja niistä on helppo puhdistaa yleisimmät ruokatahrat pelkällä vedellä. Lisäksi kankaat ovat haitta-aineettomia, vesipestäviä ja niissä on erinomainen kulutuksen- ja värinkesto. AquaClean FR -huonekalukankaat ovat täysin hiilineutraaleja.

STANDARD
100

ORIENT OCCIDENT

Ruukinkuja 2, Espoo | Mikonkatu 19, Helsinki | (09) 260 660 | www.orientoccident.fi | asiakaspalvelu@orientoccident.fi

**Suomessa tehdyt sisustusvalaisimet
julkisiin kohteisiin ja koteihin.**

Toimitamme myös räätälöidyt ja uniikit
valaisimet erilaisiin sisustusprojekteihin.

FOSTO.FI

Taidetta kahdeksannesta kerroksesta

Arabian keramiikkatehdas lopetti vuonna 2016, mutta keramiikkataiteen tekeminen jatkuu entisen Arabian taidesaston tiloissa. Arabian Taidesastoyhdistyksen kymmenkunta taiteilijaa vaalii perinteitä ja uudistaa räväkästi keramiikkataidetta ateljeetiloissaan.

Keramiikkataiteilija Marianne Huotari työhuoneellaan. Hän on Taideosastoyhdistyksen uusimpia tulokkaita.

H

einäkuun alussa Arabian Taideosastoyhdistyksen tiloissa on hiljaista. Kymmenestä taiteilijasta **Marianne Huotari**, **Sakari Kannosto** ja **Kati Tuominen-Niitty** ovat kuitenkin työn touhussa ja valmistavat teoksiaan yhdistyksen 20-vuotisjuhlanäyttelyyn.

Taideosastoyhdistys sijaitsee entisen Arabian tehtaan kahdeksannessa kerroksessa, ja sen käytävillä voi saada aavistuksen siitä, mitä ateljeehuoneiden vihreäksi maalattujen ovien takana tapahtuu.

Taiteilijat ovat asettaneet töitään esille työhuoneidensa ulkopuolelle.

”Ne ovat tässä kokeilukatselussa, vaikeivät olisi valmiitakaan vielä”, Kannosto sanoo. Muiden teoksille palautteen ja neuvojen antaminen on keskeistä. ”Täällä

on tietyllä tavalla laadunvalvonta. Osastolla on Suomen parhaimpiin lukeutuvat muotoilijat, jotka sanovat ja saattavat kehuakin. Kriitikki on rakentavaa, ei niin, että sanottaisiin että tuo on luokatonta.”

RAKENTAVAA KRITIIKKIÄ

Kannosto ja Huotari ovat Taideosastoyhdistyksen uusimmat tulokkaat. He tulivat työskentelemään vuonna 2019 Vierailuva taiteilija -ohjelmahauun kautta, ja molemmat otettiin vakituksiksi jäseniksi yhdistyksen taiteilijakaartiin.

Myös Huotari kertoo, että muilta taiteilijoilta voi kysyä neuvoja ja palautetta, jos

jokin työhön liittyvä asia askarruttaa.

”Kehuminenkin tuntuu hyvältä, mutta täällä uskalletaan sanoa, jos työ on menossa ikään kuin väärään suuntaan. Toki jokainen taiteilija itse päättää mikä se oikea suunta on.”

Kahvipöytäkeskusteluissa puhutaan välillä työstä, välillä perheestä, vapaa-ajasta ja maailman tilanteesta.

”On ihanaa, että voi jakaa ajatuksia. Sitä voi laittaa työhuoneen oven kiinni ja tehdä työtään rauhassa”, Huotari sanoo.

Fiskars lakkautti Arabian keramiikkatehtaan toiminnan 2016 ja siirsi loputkin tuotannosta ulkomaille. Tehtaan lopetta-

– Kehuminenkin tuntuu hyvältä, mutta täällä uskalletaan sanoa, jos työ on menossa ikään kuin väärään suuntaan. Toki jokainen taiteilija itse päättää mikä se oikea suunta on.

20
2023

– On ihanaa, että voi jakaa ajatuksia. Sitten voi laittaa työhuoneen oven kiinni ja tehdä työtään rauhassa.

misen myötä katosi merkittävä palanen suomalaista keramiikkaperinnettä. Nyt alueen teollisesta historiasta muistuttavat viereisen Arabianrannan asuinalueen yli 200 taideteosta, joista monet ovat yhteydessä Arabian tehtaaseen ja keramiikkataiteeseen.

Arabian taideosastoyhdistys vilkastuttaa Arabian alueen toimintaa ja on osa liittala&Arabia Muotoilukeskusta. Aluetta markkinoidaan nyt luovuuden Arabia 135-korttelina, joka kokoaa yhteen designmyymälöitä, opetus- ja kulttuuritiloja sekä kaksi museota.

Kun tehdas lähti Arabiasta, Taideosastoyhdistyksen taiteilijat pelastivat sieltä dreijvoja ja kalusteita. Kati Tuominen-Niittylän ura Arabian Taideosastolla alkoi jo vuonna 1980. Tuominen-Niittylä tunnetaan esinepohjaisesta suunnittelusta, ja teollisesta tuotannosta muistuttavat hänen työhuoneensa hyllyllä 1990-luvulla Arabialle syntyneet Storybirds-sarjan kannut.

”Kyllä kaupankin pitää toimia, mutta pitäisi olla enemmän säilyttävää ja luovempaa. Enemmin olisin halunnut nähdä, että eri tehtaat, kuten paperi- ja metallitehtaat olisivat perustaneet taideosastoja sen sijaan, että kaikki pannaan pois. Mutta ainahan tuhkasta syntyy uutta”, Tuominen-Niittylä sanoo.

Sitä uutta yhdistyksen taiteilijat ovat synnyttämässä. Perinne jatkuu ja uudistuu koko ajan.

Työhuoneet ovat nykyään keskeinen osa Arabian alueen elävää toimintaa ja ne ovat osa liittala&Arabia Muotoilukeskusta. Aluetta markkinoidaan nyt Arabia 135-luovuuden korttelina, joka kokoaa yhteen designmyymälöitä, opetus- ja kulttuuritiloja sekä kaksi museota.

KERAMIKKATAIDE UUDISTUU

Kun Taideosasto oli vielä osa Arabiaa, se ohjasi taiteilijoita luontaisesti yhden materiaalin eli keramiikan käyttöön.

”Toisille sallittiin vapaampi kokeilu kuin toisille. Aika on nyt parempi, kiinnostavampi ja vapaampi”, Tuominen-Niittylä sanoo.

Uusien vierailevien taiteilijoiden myötä tulee koko ajan uudenlaisia sisältöjä. Jasmin Anoschkin ja Sakari Kannosto opiskelivat Kuvataideakatemiassa ja käyttävät keramiikan ohella puuta, kierrätysmateriaaleja, metallia, lasia ja muovia. Marianne Huotarilla puolestaan on tekstiilialan koulutus, ja monesti hänen teoksensa muistuttavatkin tekstiilitaiteesta.

”Rajat ovat paljon vapaammat. Mekin olemme eri suunnilta kaikki, minäkin kuvanveiston puolelta, mutta olemme samalla kentällä. Keramiikka on se joka yhdistää”, Sakari Kannosto sanoo. Tuominen-Niittylän uusissa töissään näkyvät uudenlaiset teemat. Seinällä on keraamisista nauhoista koostuvia teoksia, joiden muodot muistuttavat ihmisten ääri- viivoja ja jotka lähestyvät kuvataidetta.

”Halusin tehdä ihmishahmoja, joita me emme näe. Tämä koskee monia ihmisiä yhteiskunnassa.”

TUHKASTA RAKENNETAAN MERKITTÄVÄ KESKUS

Arabian Taideosastoyhdistyksen tiloissa tulee tunte, että paitsi yhdistys itse, myös suomalainen keramiikkataide on dynaamisessa vaiheessa. Yhdistyksen juhluvuonna sen taiteilijoiden teoksia on esillä lukuisissa näyttelyissä sekä Suomessa että ulkomailla. Niiden lisäksi taiteilijat esittäytyvät Muotokuvia-podcastissa, ja juhluvuoden kunniaksi on tehty julkaisu. Merkittävä toimeksianto oli myös lisäksi taide-esinekokoelma 150 vuotta täyttävälle Arabialle.

21
2023

Tutustu!

Arabian Taideosastoyhdistyksen Ateljee-elämää
-näyttely 30. 9. saakka Hvitträskissä.

Juhlanäyttely Iittala & Arabia -muotoilukeskuksessa
(Hämeentie 135 A) 14.9. - 28.1. 2024

Töiden ääressä on
aikaa miettiä, sanoo
Marianne Huotari.

Nyt avautuneessa juhlanäyttelyssä Arabian galleriassa on kaikilta esillä uusia töitä.

”Teemme töitä, että tästä syntyisi uudenlainen elävä keskus. Tuhkasta rakennetaan uutta, merkittävää paikkaa”, Kannosto sanoo. Hän on myös yhdistyksen puheenjohtaja.

Taiteilijoiden saamasta kansainvälisestä kiinnostuksesta kertoo esimerkiksi se, että Kannostolla on paraikaa töitä yksityisnäyttelyssä Los Angelesissa, ja Marianne Huotarilla teoksia juuri avautuneessa näyttelyssä Lontoossa. Ainakin osa kollektiivin juhlanäyttelyn teoksista nähdään ensi vuoden puolella Hostler Burrows -galleriassa Yhdysvalloissa.

HUOTARILLA ON JO KANSAINVÄLISTÄ MENESTYSTÄ

Marianne Huotari rakentaa omassa työhuoneessaan ryijyä muistuttavaa keramiikkaa teosta, jossa on luontoteema. Huotari sanoo sen kuvaavan Shangri Lata, fiktiivistä harmonista onnelaa.

”Se on utopistisen elämän ikkuna, ikään kuin pakopaikka.”

Huotarin työtapakin muistuttaa ryijyn rakentamista, jossa nukat solmitaan yksi kerrallaan. Nukan sijasta materiaalina vain on keramiikka, jota hän kiinnittää teokseen pala palalta. Pieniä, käsin tehtyjä keramiikkapalasia on muovisissa laatikoissa ympäri hänen työhuonettaan. Olo on vähän kuin olisi irtokarkkikaupassa.

Isoimpien teosten tekeminen vie puoli vuotta. Toki samaan aikaan tekeillä on useita teoksia.

Käsityössä, jonka kautta syntyy pieniä keramiikkapaloja, on myös meditatiivinen puolensa.

”Töiden ääressä on aikaa miettiä. Välillä olen ihan hiljaisuudessa, välillä katsen sarjoja tai elokuvia kun teen paloja. Niiden ääressä aika kuluu kuin huomaamatta.”

Huotari pääsi viime vuonna Loewe Foundation Craft Prize -kilpailun finaaliin, 30 parhaan työn joukkoon. Pian hän alkaa tehdä teoksia seuraavaan kansainväliseen yksityisnäyttelyyn vuodelle

2025, tarkoitus on tehdä isoja ja näyttäviä teoksia. Lisäksi hän tekee tekstiilisuunnittelua matoistaan tunnetulle Finartelle.

Keramiikkataiteilijana hän sanoo olevansa uransa alussa, yhteistyötä gallerioiden kanssa hän on tehnyt vuoden.

”Kun tulin tänne vuonna 2019, olin heti yhdenvertainen kaikkien kanssa. Tulin nöyrin mielin, sillä osastolla on pitkän uran tehneitä taiteilijoita joita katson ylöspäin. Olen sitä mieltä, että aina pitää tehdä töitä parempiensa kanssa, vain sillä lailla voi mennä eteenpäin”, hän pohtii.

– Kun tulin tänne vuonna 2019, olin heti yhdenvertainen kaikkien kanssa. Tulin nöyrin mielin, sillä osastolla on pitkän uran tehneitä taiteilijoita joita katson ylöspäin.

FAKTA

Arabian Taideosastoyhdistyksen 20 vuotta

Taideosastoyhdistyksen taustalla on Arabian taideosasto, joka perustettiin 1930-luvulla. Siellä työskenteli Suomen merkittävimpiä keramiikkataiteilijoita, kuten Michael Schilkin, Rut Bryk ja Birger Kaipiainen.

Taideosasto irrotettiin Arabiasta 2003.

Samana vuoden syksyllä professorit Heljä Liukko-Sundström ja Heikki Orvola, Fujiwo Ishimoto, Inkeri Leivo (1944–2010), Kati Tuominen-Niittylä, Pekka Paikkari, Kristina Riska ja Heini Riitahuhta perustivat Arabian Taideosastoyhdistys ry:n.

Yhdistyksen Vierailtava taiteilija -ohjelman kautta jäseniksi on kutsuttu Kim Simonsson, Jasmin Anoschkin, Caroline Slotte, Sakari Kannosto ja Marianne Huotari. Tällä hetkellä vierailavana taiteilijana on mediataiteilija Miikka Lommi.

CHIKAKO HARADA

22

2023

23

2023

Sodasta alkoi uusi elämä

Helena Kulishova asui Itä-Ukrainan Harkovassa ja teki näyttävää uraa muotoilijana. Normaali elämä katkesi, kun Venäjä hyökkäsi Ukrainaan ja Kulishova pakeni Harkovasta. Nyt hän rakentaa uutta elämää Imatralla.

Ukrainalainen muotoilija **Helena Kulishova** saapuu haastatteluun Helsingin Kaapelitehtaalle kahden sukupolven naisten kanssa. Mukanaan hänellä on 82-vuotias äitinsä sekä tyttärensä **Katerina Harahulia**, joka toimii haastattelun tulkkina ja on myöskin taiteilija. Miehillä ei ole ulospääsyä Ukrainasta – sinne on Helena Kulishovan mieskin jäänyt.

Kulishovan kotikaupunki Harkova Itä-Ukrainassa, vain 30 kilometrin päässä Venäjän rajasta, on Ukrainan toiseksi suurin kaupunki. Ennen sotaa siellä asui yli kaksi miljoonaa ihmistä. Nyt jäljellä on Kulishovan mukaan ehkä miljoona. ”Laskeminen on mahdotonta”, hän toteaa.

Venäjän hyökkäyssota alkoi pommituksella varhain aamulla 24. helmikuuta 2022. ”Menimme nukkumaan edellisenä iltana normaalissa maailmassa ja elimme normaalia elämää. Heräsimme ihan erilaiseen maailmaan”, Kulishova kertoo.

Siitä, mitä sitten tapahtui, ei ole helppo puhua. Elämä muuttui nopeasti julmaksi, kun ruoka, lääkkeet ja polttoaine loppuivat. Vanhukset, sairaat ja pikkuvauvat kärsivät ensimmäisinä.

Kulishova asui perheineen Harkovan keskustassa arkkitehtonisesti arvokkaassa vanhassa rakennuksessa. Hyökkäyksen jälkeen naiset lähtivät Harkovasta sukulaisten luokse, koska he uskoivat, että hyökkäys loppuisi pian. Kaksi päi-

vää sen jälkeen, kun he olivat lähteneet, raketti lensi suoraan heidän Harkovan asuntoonsa.

”Olemme onnekkaita, että olemme elossa”, Kulishova toteaa.

Perheen naiset päättivät lähteä Ukrainasta, kun Venäjä miehitti myös heidän pakopaikkansa. Suomi oli Kulishovalle ennestään tuttu maa, sillä hän oli vierailut täällä vuonna 2007. Hän on muutenkin matkustanut paljon Euroopassa ja tehnyt töitä monessa maassa.

”Ei ole tietenkään sama asia integroitua uuteen maahan pakolaisena kuin vierailulla jossakin turistina”, hän huomauttaa.

Kulishova saapui äitinsä kanssa Suomeen heinäkuussa 2022. Vastaanottokeskus lähetti heidät Imatralla. Kulishova asui mieluummin Helsingissä, missä on enemmän taidetta, kulttuuria ja elämää, ja missä myös hieman aikaisemmin Suomeen tullut tytär asuu. Heidän mielestään Helsinki muistuttaa Harkovaa, jopa näyttää samalta.

Se, että Imatra on aivan Venäjän rajan tuntumassa, ei häiritse Kulishovaa. ”Venäjä voi iskeä yhtä hyvin Helsinkiin tai Ruotsiin. Kaikkiäällä on vaarallista. Tai ehkä ei ole nyt enää, kun Suomi on Naton jäsen”, Kulishova pohtii.

Imatra on Kulishovan mielestä surullinen paikka toisesta syystä. Venäjän rajan sulkeutuminen on ajanut sen taloudelliseen ahdinkoon, kun turistit ovat kaikonneet. Kulishova on ollut mukana kulttuu-

riprojekteissa, joilla kaupunkia pyritään elävöittämään. Hän on esimerkiksi suunnitellut Imatran asemarakennuksen kunnostamista, mutta hanke kaatui Imatran kaupungin rahapulaan. Hän tekee kuitenkin asemalle seinämaalauksia.

Ornamon jäsen Kulishova on kutsuttu osallistumaan Imatran taideviikon yhteisnäyttelyyn ja hän on tehnyt sinne taidetta pakolaisten elämäntarinoista. Kulishova on halunnut näyttää, millaisia eri alojen huippuammattilaisia pakolaisten joukossa on. Näyttely ”Rescued by Finland” oli Imatran jälkeen esillä Espoossa ja Järvenpäässä. Taide on auttanut Kulishovaa käsittelemään sodan ja pakolaisuuden nostattamia tunteita ja tuskaa siitä, että oma maa on tuhoutunut.

Kesällä 2023 Kulishova oli mukana projektissa, jossa Tampereella sijaitseva purkutalo Pinni täytettiin taiteella. Esillä oli pakolaisten muotokuvien lisäksi Kulishovan uusi näyttely nimeltä Myrskylintu, joka näytti sodan todellisuuden ja siviilin kärsimyksen. Näyttelyllä hän halusi varoittaa sodan mahdollisuudesta kaikkialla maailmassa ja tuoda esiin rauhantyon tärkeyttä.

Kulishova on opiskellut muotoilua valtiollisessa taide- ja designakatemiassa Harkovassa. Päästäkseen kouluun sisään hänen piti osallistua seitsemään erilaiseen pääsykokeeseen. Niissä testattiin muun muassa kasvokuvan, vartalon ja sisätilan piirtämistä.

– Olemme onnekkaita, että olemme elossa, Kulishova toteaa.

”Muotoiluopintojen perusta Harkovassa on akateeminen piirtäminen”, Kulishova kertoo.

Teollisen muotoilun opintoja Kulishova kuvailee todella monipuolisiksi. ”Koulutus sisälsi mm. kalusteiden, valaisimien, kodinkoneiden, autojen, ruokailuvälineiden, kellojen, leikkikenttien suunnittelua. Meitä koulutettiin projektiajattelussa, jonka avulla voimme työskennellä kaikilla näillä alueilla. Meille opetettiin myös graafista suunnittelua.”

Koulussa perehdyttiin tietysti myös suomalaisen muotoiluun. Kulishovalle syntyi mielikuva suomalaisista kultahiuksisina ihmisinä, jotka harjaavat hiuksiaan järven rannalla ja katsovat järvelle. Suomi näyttäytyi hänelle tulevaisuuden yhteiskuntana, jossa ihmiset elävät harmoniasa kauniin luonnon kanssa.

Kulishova näkee suomalaisessa muotoilussa yhtymäkohtia japanilaiseen muotoiluun. Molemmat kansat rakastavat luontoa ja hyödyntävät luonnonmuotoja muotoilussa. Suomalaista nykymuotoilua Kulishova ei pidä kuitenkaan kovin kiinnostavana tai omaleimaisena, ei ainakaan kalustemuotoilua. ”Trendinä on nyt näkymätön muotoilu, muotoilu ilman luonnetta.”

Suomalainen muotoilu vaikuttaa hänestä keskittyvän keramiikka-, lasi- ja tekstiilitaiteeseen.

Kulishova erikoistui opinnoissaan tulevaisuuden muotoiluun ja oli jo tekemässä aiheesta väitöskirjaakin, kun sota katkaisi jatko-opinnot. Hän on julkaissut myös tilasuunnittelua käsitteleviä akateemisia artikkeleita. Perheessä on akateemista perinnettä, sillä Kulishovan äiti on historian tohtori. Nyt Kulishova ei tiedä, pystyykö koskaan palaamaan tieteelliselle uralle. Sodan takia tulevaisuus on epävarma.

Kulishova on työskennellyt sisustusarkkitehtinä ja tilasuunnittelijana, maallannut ja tehnyt graafista suunnittelua. Hän on suunnitellut sekä julkisten rakennusten että yksityiskotien sisustuksia Ukrainassa, Venäjällä ennen sotaa, eri Euroopan maissa, Intiassa sekä Yhdysvalloissa. Ukrainan kulttuuriministeri on myöntänyt hänelle tunnustuspalkinnon työstä, jota hän on tehnyt Ukrainan muotoilun ja kulttuurin hyväksi.

Ympäristövastuullisuus on Kulishovalle tärkeä arvo. Muotoilun tehtävä on hänen mielestään muuttaa maailmaa mukavammaksi ja asuttavammaksi. Se ei saa tarkoittaa kuitenkaan luonnonvarojen riistoa eikä kertakäyttökulutusta, ei jätevuorten kasvattamista eikä syöpää aiheuttavan mikromuovin kulkeutumista ihmisten elimistöön.

Suomessa Kulishova on aktiivisesti auttanut muita ukrainalaisia. Hän on viime syksystä lähtien ylläpitänyt Tele-

gram-kanavaa, jolla jaetaan tietoa suomalaisen yhteiskunnan säännöistä ja kulttuurieroista Ukrainaan verrattuna. Hän on järjestänyt ukrainalaisten perinteiden mukaisen uudenvuoden juhlan Imatralla. Yhdessä tyttärensä kanssa hän on myös järjestänyt vuoden alusta lähtien Helsingissä ukrainalaisia sunnuntaita. Niiden merkeissä on vietetty naistenpäivää, laitettu ukrainalaista ruokaa, askarreltu ukrainalaisia koristeita, maalattu pääsisäismunia, luettu runoja, laulettu ja soitettu musiikkia. Tulevaisuudessa Kulishova haaveilee perustavansa Suomeen ukrainalaisen kulttuurikeskuksen.

Kulishovan aktivismi on myös poliittista aktivismia.

”Meillä on oma näkemyksemme Euroopan ja koko maailman tulevaisuudesta, jonka toivomme heijastuvan ryhmämme taide- ja kulttuuritoiminnassa”, Kulishova toteaa. •

Kuka?

Helena Kulishova

Syntynyt: 1970

Koulutus: Harkovan valtiollinen design- ja taideakatemia

Ura: Tilasuunnittelija, teollinen muotoilija ja kuvataiteilija. Oma yritys nimeltä Archi-Decor.

Harrastukset: Filosofia, yhteiskuntatieteet

Sitä oikeaa

etsimässä

Tämän päivän työnhaku vaatii uudenlaisia keinoja niin työnantajalta kuin työnhakijalta, alasta riippumatta. Mitä työnhaussa oikein kannattaa ottaa huomioon?

Nyt on työntekijöiden markkinat

Kalevala Korussa arvostetaan moniosaajia ja itsensä jatkuvaa kehittämistä.

Kuvassa Kalevala Korun toimitusjohtaja Kirsi Paakkari.

Nykyaan sopivan työntekijän löytämisen eteen on tehtävä paljon töitä. On käytettävä useita hakukanavia ja selvitettävä, onko omassa verkostossa sopivia ihmisiä. On myös kontaktoitava itse suoraan kiinnostavia henkilöitä.

Nyt on työntekijöiden markkinat, joten hakijan ja yrityksen arvot on kohdattava ja myös yrityskuvan on syytä olla kunnossa. Yhä useampi hakija on tarkasti perehtynyt yrityksen taloudelliseen tilanteeseen sekä hankkinut pehmeää tietoa verkostonsa kautta. Palkan ja muiden henkilöstöetujen merkitys on myös kasvanut.

Toimihenkilötyössä etätyömahdollisuus on ehdoton.

Työnhakijoina henkilöt, joilla on moniosaamista, ovat vahvoilla. Itsensä jatkuvalla kehittämisellä on myös arvoa. Henkilön pitää myös istua tiimiin ja meidän tapauksessamme pohdimme sekä johtoryhmän dynamiikkaa että luovan johtajan omaan tiimiin sopimista. •

Kalevala Korun toimitusjohtaja **Kirsi Paakkari** ja HR-päällikkö **Maritta Palander**

– Hakijan ja yrityksen arvot on kohdattava ja myös yrityskuvan on syytä olla kunnossa.

Kalevala Koru löysi uuden luovan johtajan

Ikoninen korubrändi Kalevala Koru käynnisti keväällä 2023 työhaun löytääkseen yritykselle uuden luovan johtajan. Tehtävään palkattiin Fiskarsilta Aino Ahlnäsin, joka on rakentanut menestyksekkäästi design - ja muotibrändejä kansainvälisessä toimintaympäristössä. Kalevala Koru hyödynsi markkinoinnissa mm. Ornamon Design Duunit -työnvälityspalvelua. Hakuaika oli noin kolme viikkoa; haastatteluun valittiin 12 henkilöä. Yritys sai paljon hakemuksia, mutta haluamaansa muotoilu- ja brändiyhdistelmän taitajia oli yrityksen yllätykseksi vain muutama. Mukana rekryssä oli yrityksen toimitusjohtaja Kirsi Paakkari ja HR-päällikkö Maritta Palander

Nuorilla on todella mielenkiintoista uutta osaamista

WSP:n Pia Salmen mielestä oman kiinnostuksen osoitus on työnhaussa ykkösasia.

Uutta tämän päivän työntekijöiden rekryssä on somekanavien käyttö itse hakuprosessissa. Uusi ilmiö on sekin, että nuorilla on työnteossa todella mielenkiintoista uutta osaamista ja ajatuksia uudennaisista työmenetelmistä. On tärkeää, että kaikki saavat toteuttaa ajatuksiinsa ja kokeilla uusia juttuja. Koen, että meidän Design Studion työskulttuurissa tähän on hyvä pohja ja avoin asenne ja tulokset tulevat näkymään myös lähiajan töissämme.

Hyvässä hakemuksessa on tuotu esiin työntekijän osaaminen ja se, miten hän näkee osaamisensa sopivan juuri meille tyypillisiin töihin. Oman kiinnostuksen osoitus on ihan ykkösasia. Monialaisissa projekteissa kyky sovittaa oma osaaminen parhaalla tavalla osaksi kokonaisuuksia sekä vastuunotto oman työn laadusta ja aikatauluissa pysymisessä on myös tärkeää. •

Pia Salmi
WSP:n Design Studio -yksikön päällikkö

Pieni muotoilutoimisto ison yrityksen sisällä

Rakennetun ympäristön suunnittelu- ja konsulttiryitys WSP on globaali yritys, joka etsii Suomen toimipisteen 15-henkiseen Design Studio -yksikkönsä kaupunkisuunnittelijaa ja tiimipäällikköä vuosina 2022 ja 2023. Haut olivat auki pari viikkoa. Haastatteluihin WSP valitsi neljä parasta hakijaa. Työtehtävissä painottui alan suunnitteluosaaminen sekä toisaalta suunnitteluohjelmistojen taidot ja uusien näkökulmien esiin nostaminen.

HIRO RAUTAINEN

– Erityisesti nuorilla on paljon todella mielenkiintoista uutta osaamista ja ajatuksia uudennaisista työmenetelmistä.

Työharjoittelu kehittää ammattitaitoa

LABin opiskelija Juha Lassila löysi kiinnostavan harjoittelupestin Kakadulta avoimella hakemuksella.

SUSANNA PESONEN

Harjoittelu on ollut itselle hyvin tärkeä ajanjakso oman ammattitaidon kehittymisen kannalta. Koen, että kehityin valtavasti harjoittelun aikana, mikä johtui siitä, että sain sopivasti vastuuta, ja tukea aina kun sitä tarvittiin. Onnistumiset ja epäonnistumiset vahvistavat omaa osaamista ja parantavat ymmärrystä ja paineensietokykyä. Positiivinen harjoittelukokemus lisää entistään omaa motivaatiota kehittyä ja antaa siihen myös hyvät valmiudet jatkoa ajatellen.

Molemmat harjoittelupaikat löytyivät avoimilla hakemuksilla. Koen, että harjoittelupaikan löytämisessä pitää olla myös hieman tuuria matkassa, sillä hakijoita on paljon ja hakijoiden joukossa on paljon hurjan taitavia ja osaavia ihmisiä. Omalla kohdalla ajoitus osui täydellisesti suunnittelutoimisto Kakadun kanssa, sillä he tarvitsivat projektiin sopivasti minulta löytyvää osaamista. •

Juha Lassila

Junet

Kestävät kalusteet kovan käytön kohteisiin.

Tervetuloa
pop-up-
showroomiimme
Lönnrotinkatu 9:ään
Habitare-viikolla
12.-15.9!

30. juhlavuotemme kunniaksi järjestimme kalustesuunnittelukilpailun!

Katso tarkemmat ohjeet osoitteesta [junet.com/suunnittelukilpailu](https://www.junet.com/suunnittelukilpailu) ja ilmoittaudu osallistujaksi!

Ornamon Design Joulu siirtyy Pikku Finlandiaan

Muotoilun ystäville on jouluksi luvassa hyviä uutisia, sillä Ornamon Design Joulu järjestetään Pikku Finlandiassa uudella otteella.

Kotimaisten muotoilijoiden ja brändien lisäksi tänä vuonna torialueella nähdään mukana kävijöitä osallistavia työpajoja ja second-handia. Kävijät pääsevät nauttimaan jouluherkusta ja hengähtämään ostosten lomassa

tunnelmallisessa Finlandia Cafe&Winessa. Tunnelmaa tapahtumassa tahdittaa DJ.

Tapahtuman kumppanina toimii design pop-up kauppojen uudistaja ja muotoiluyhteisö Designkaverit. **Ella Hurskaisen, Essi Järviön ja Stiina Lampisen** vuonna 2018 perustaman brändi kokoo somealustoilla ja pop-up tapahtumissa yhteen muotoilijat ja muotoilusta kiinnostuneen yleisön.

Ornamon Design Joulu
x Designkaverit
9.–10.12.2023

Pikku Finlandia
Karamziniranta 4, Helsinki

Avoinna yleisölle
la 12–18, su 11–17

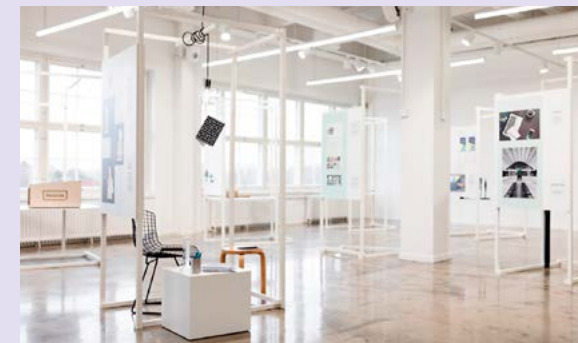
ORNAMON
DESIGN
JOULU

DESIGN
kaverit

Yhteisössä tapahtuu

Vuoden 24 Teosmyyntinäyttely Design Lab Galleriaan

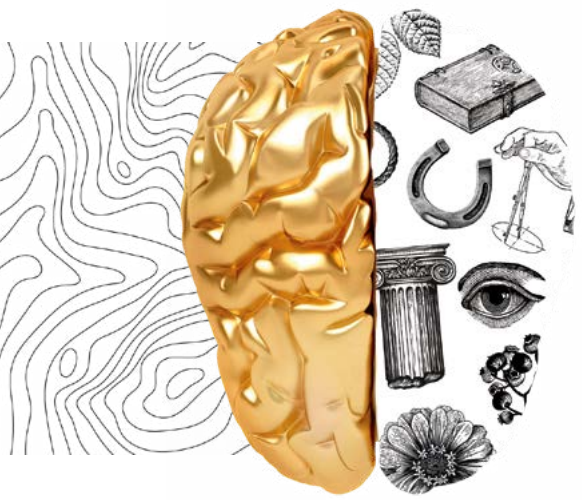

Teosmyyntinäyttely on vakiinnuttanut paikkansa alaa seuraavien sekä taiteenostajien keskuudessa. Näyttely kokoaa yhteen ornamolaisten taiteilijoiden uusimpia teoksia. Ensi vuonna näyttely järjestetään uudessa paikassa, Iittala & Arabia Muotoilukeskuksen Design Lab Galleriassa. ARABIA135-korttelissa sijaitseva tila tarjoaa kauniit ja valoisa puitteet taiteen kokemiseen.

Ornamon Teosmyynti
10.–18.2.2024

Design Lab Galleria
Iittala & Arabia Muotoilukeskuksessa
Hämeentie 135 A, 8. krs, Helsinki
teosmyynti.fi

JÄRKI JA TUNNE YHDESSÄ KASSASSA

Teitpä päätökset sitten järjellä, tunteella tai yhdessä molemmilla, korkeasti koulutettujen työttömyyskassa KOKO on oikea valinta.

Voit liittyä KOKOon myös Ornamon jäsenenä:
office@ornamo.fi

Ehdota Vuoden kalustesuunnittelijaa 2024

Sisustusarkkitehdit SIO ry julistaa haettavaksi Vuoden sisustusarkkitehti 2024 -nominaatin.

Tunnustuspalkinnon tarkoituksena on kiinnittää huomiota kentällä tapahtuvaan kehitykseen ja nostaa esiin merkittäviä suunnittelijoita.

Tee ehdotuksesi SION varsinaisista jäsenistä. Ehdotuksia palkittavaksi henkilöksi voivat tehdä muutkin kuin palkinnon hakijat itse. Valintalautakunta voi halutessaan jakaa palkinnon myös muulla kuin yllä mainitulla tavalla. Valinta julkistetaan Arkkitehtuurin ja muotoilun päivänä 3.2.2024.

Hakemusten tulee sisältää kuvia, kuvaus suunnittelijasta ja riittävät perusteet valinnan tueksi. HUOM. Nominaatti ei ole elämäntyöpalkinto.

**Hakemukset tulee toimittaa ma 24.10.2023
mennessä os: office@sio.fi.**

Lopullisen valinnan tekee valintatoimikunta, jonka puheenjohtajana toimii vuoden 2021 kalustesuunnittelija **Yuki Abe**.

Yhteisössä tapahtuu

teksti — Ilkka Kettunen

Lukusuositus

A Designer's Guide to Interviewing

Tanner Christensen on yhdysvaltalainen digimuotoilija, joka on suunnitellut tuotteita mm. Netflixille ja Facebookille. Christensenin työnhakua käsittelevä kirjansa käsittelee työmahdollisuuksien löytämistä, rekrytointiprosessia haastatteluihin ja tehtäviin, sekä ansioluettelon ja digitaalisen portfoliojen tekemistä. Kirja käsittelee myös päätöksentekoa työpaikan vastaanottamisesta hakijan näkökulmasta; onhan työnhauksessa kyse kaksisuuntaisesta neuvottelusta. Amerikkalaisesta kontekstistaan huolimatta opasta voi suositella suomalaisille muotoilijoille ja työnantajille.

Tanner Christensen: (2023) A Designer's Guide to Interviewing. 219 s.

Matti Kahra Ornamo Dialogin vieraana Otaniemessä

Jos koet painetta ympärillä olevasta muutoksen vaatimuksesta ja mietit, kuinka toteuttaa kestävä kehitys, tämä Dialogi on sinulle. Nordean ilmastoasiantuntija **Matti Kahra** nimi tuntuu olevan esillä aina silloin, kun keskustelua käydään vihreästä siirtymästä. Ilmastoguru vierailee syksyn ensimmäisessä Ornamo Dialogissa Ornamon puheenjohtaja **Katja Soinin** vieraana Otaniemessä torstaina 21.9 klo 16.30.

Ornamo Dialogi: Vihreä siirtymä – kuka tekee muutoksen?

Torstaina 21.9.2023 klo 16.30–17.15

Hybrid Stage, Harald Herlinin oppimiskeskus, Otaniemi

Liput salkoon 3.helmikuuta

Aino ja Alvar Aallon & Suomalaisen arkkitehtuurin ja muotoilun päivää juhliitaan 3.2. 2024. Laita lippu salkoon tai ehdota lipputusta hyvissä ajoin omalle taloyhtiöllesi. Saamme näin lipputuspäivän vakiintumaan jokavuotiseksi traditioksi. Vuoden 2024 ArkMuoto -päivien teema Hyvässä tilassa kokoaa yhteen myös erilaisia tapahtumia.

arkmuoto.fi

Vauhtia työnhakuun Design Duunit -palvelusta

Löydä avoimet muotoilualan työ- ja harjoittelupaikat kaksi vuotta syksyllä täyttävästä Design Duunit -työnvälityspaikasta. Jäsenet pääsevät katsomaan kaikkia työnhakuilmoituksia omilla uusilla Finnish Designers -palvelun tunnuksilla. Jos etsit muotoilun ammattilaista tiimiisi, voit nyt myös ilmoittaa työpai- kasta suoraan palvelussa, sekä hankkia sille maksulista lisänäkyvyyttä. Palvelu löytyy osoitteesta finnishdesigners.fi/designduunit

Haetuimmat muotoilutehtävät

UI/UX Designer	80
Graafinen suunnittelija	51
Palvelumuotoilija	45
Product Designer/Owner	16
Sisustusarkkitehti	16
Designer	15
Visual Designer	10
Design Lead	7
Projektipäällikkö	6
Harjoittelija	4

Lähde:
Design Duunit 1.8.2022–31.7.2023

+250 tuotemerkkiä
Hotelli- ja ravintolakalusteet
Toimistokalusteet

info@modeo.fi
p. 0207 920 270

LABRA
TYÖLAB

Olet työpajalla,
jossa haluat seminaarit,
hackathonit, muut
vuorokautteiset
tapahtumat sekä projektit
ja jissa hankkeet kehittyvät
vaikuttaviksi teoksiksi
ja toiminnaksi.

Mistähan jättää
minut käytön jälkeen
samanlaiseksi kuin
ennen tilaisuuden alkua!

Muotoilumissiona kestävä yhteiskunta

Muotoilijoilla on mahdollisuus toimia kärkijoukossa kestävän arjen ja yhteiskunnan rakentamisessa.

Näin ajattelevat
Ympäristömuotoilijat.

Y

Yli 500 asunnon itä-helsinkiläinen taloyhtiö As Oy Lokkisaarentie on siirtynyt kaukolämmöstä ilma-vesilämpöpumppujärjestelmään. Lämmitysjärjestelmän ulkoyksiköt pihalla on naamioitu puusäleiköllä. Kaupungin energianeuvonta, jonka palvelumuotoilijana Emma Berg toimii, tuo esiin energiaremonttien edelläkävijöitä kuten As Oy Lokkisaarentie kannustaakseen muita Helsingin taloyhtiöitä energiaparannuksiin ja päästövähennyksiin.

Ympäristömuotoilijat on vastuullisuustee-
mojen parissa työskentelevien muotoilijoi-
den vertaisverkosto, jonka tavoitteena on
edistää kestävyysmurroksen toteutumista
yhteiskunnassa muotoilun keinoin. Verkos-
ton 12 jäsentä työskentelevät eri kaupunkien
sekä valtion organisaatioissa.

Verkoston jäsenet sparraavat toisiaan ja
jakavat tietoa hyvistä käytännöistä kestävy-
yden edistämiseksi julkisella sektorilla. Ver-
taistuen saaminen muilta muotoilijoilta on
tärkeää, sillä jäsenet työskentelevät osana
monialaisia tiimejä, joissain tapauksissa ai-
noina muotoilijoina.

Yksi ryhmän perustajista on **Emma Berg**,
joka työskentelee palvelumuotoilijana Hel-
singin kaupungin rakennusvalvonnassa. Hän
on tiiminsä ainoa muotoilija. Tiimi neuvoo
taloyhtiöitä energiaremonteissa ja muissa
energia-asioissa, jotta talojen lämmittämi-
sestä aiheutuvat hiilipäästöt saataisiin laske-
maan nopeasti.

Bergin tehtävä on tuoda ihmislähtöisyyttä
ja vaikuttavuutta energianeuvontaan. ”Mie-
tin, miten meidän palvelumme olisi mahdolli-
simman käytettävä ja asiakaskokemus pysyi-
si hyvänä”, Berg kertoo.

Berg kehittää energianeuvontaa, jotta se
puhuttelisi tasapuolisesti niin kantakaupun-
gin kuin lähiöidenkin taloyhtiöitä. ”Kokeilem-
me erilaisia palveluita ja seuraamme, miten
ne toimivat vaikkapa Kontulassa.”

Berg työskenteli aiemmin keramiikkateolli-
suuden parissa isossa pörssiyrityksessä. Hän
kokee voivansa tehdä nyt paremmin arvoaan
vastaavaa työtä ja pystyvänsä vaikuttamaan
asioihin.

”Vaikka kaupunkikoneisto on vielä isom-
pi koneisto kuin pörssiyritys, niin koen, että
täällä on helpompi vaikuttaa positiivisella ta-
valla”, Berg sanoo.

– Kokeilemme
erilaisia palveluita
ja seuraamme,
miten ne toimivat
vaikkapa
Kontulassa.

Työssään Linda Vanni kehittää Luontopalvelujen asiakaskokemusta ja retkeilijöille suunnattuja digitaalisia palveluita, kuten uudistuvaa Luontoon.fi-palvelua. Kehitettävillä palveluilla pyritään esimerkiksi ohjaamaan asiakkaita vastuullisempaan luonnon virkistyskäyttöön, vahvistamaan ihmisten luontosuhdetta sekä innostamaan luontoon kokeneiden retkeilijöiden lisäksi myös uusia asiakasryhmiä.

N

Niin ajattelee myös **Linda Vanni**, joka toimii palvelumuotoilijana Metsähallituksen Luontopalveluissa. Hänestäkin julkissektorilla on mahdollista tehdä omia arvoja vastaavaa työtä, jolla voi potentiaalisesti vaikuttaa kaikkien kansalaisten elämään.

Vanni on taustaltaan sisustusarkkitehti, ja aiemmin hän on työskennellyt muotoilutoimistossa yksityissektorilla. ”Olen suunnitellut erilaisia kaupallisia tiloja ja työympäristöjä, mutta suuntautunut sittemmin kehittämään kaupunkiympäristöjä ja julkisia palveluita.”

Nykyisessä työssään Vanni suunnittelee asiakasymmärryksen pohjautuvia digitaalisia palveluita, joilla ohjataan retkeilijöitä vastuulliseen ja kestävään retkeilyyn.

”Minua kiinnostaa ihmisen käyttäytyminen ja siihen vaikuttaminen positiivisella tavalla, oli se sitten kaupungissa tai luonnossa. Missionani on luoda palveluja ja ympäristöjä, jotka lisäävät ekologista ja sosiaalista hyvinvointia sekä ohjaavat vastuulliseen toimintaan”, Vanni kertoo.

– Minua kiinnostaa ihmisen käyttäytyminen ja siihen vaikuttaminen positiivisella tavalla, oli se sitten kaupungissa tai luonnossa.

Tampereen kaupungin ohjelmapäällikkö **Tiina Leinonen** puolestaan kannustaa työssään tamperelaisia muuttamaan arkeaan kestävämpään suuntaan, erityisesti liikkumiseen ja kuluttamiseen liittyen. Tampereella on tehty esimerkiksi raitiotie tukemaan kestävää liikkumista, mutta kestävyysmurroksen tekemiseen tarvitaan mukaan myös asukkaat ja yritykset.

Leinonen on taustaltaan it-järjestelmäpäällikkö. Opiskeltuaan palvelumuotoilua hän hakeutui nykyiseen työhönsä Tampereen kaupungille. Hänen vetämässään strategisessa kehitysohjelmissa pyritään ymmärtämään ihmisten arkea ja tunnistamaan asiat, jotka estävät ihmisiä muuttamasta liikkumis- ja kulutustottumuksiaan.

Kyselytutkimuksia ja dataa yhdistelemällä on saatu selville potentiaalisia vaikuttamisen kohteita. ”Jollakin alueella ihmiset ovat esimerkiksi kiinnostuneita kasvisruuasta ja kasvipohjaisista maitotuotteista, mutta eivät ole vielä siirtyneet niiden käyttäjiksi”, Leinonen kertoo.

Tällaiset asukkaista lähtöisin olevat havainnot auttavat ymmärtämään, miten asioita eri alueiden asukkaille kannattaa korostaa.

Kestävyysmurros liikkumisessa ja kuluttamisessa tehdään yhteistyössä – jokainen meistä tekee itse lopullisen valinnan millä liikkuu tai mitä ostaa, mutta kaupunkien ja yritysten tulee tarjota helppoja, kiinnostavia ja kestäviä mahdollisuuksia. Kun moni tekee jokapäiväisiä kestäviä valintoja, syntyy yhdessä iso vaikutus.

KESTÄVYYSMURROS viittaa terminä konkreettisiin muutoksiin, joiden tulisi tapahtua niin ihmisten arjessa kuin yritysten ja organisaatioiden toiminnassa. Ympäristömuotoilijoita huolettaa, ettei muutos etene tarpeeksi nopeasti tai kunnianhimoisesti.

”Sitra kuvasi Vastuullisuuden tulevaisuus -raportissa hyvin sitä, että organisaatioissa on usein totuttu tekemään varsin pieniä muutoksia kerrallaan. Sen takia meidän täytyy esimerkiksi käyttää sanoja kuten siirtymä ja murros, jotta selkeytyy, että muutoksia tulee edistää hyvin laaja-alaisesti”, Manninen sanoo.

Kyse ei ole vain negatiivisten asioiden välttämisestä, vaan myös positiivisten asioiden tekemisestä. Hiilijalanjäljen lisäksi puhutaan hiilikädenjäljestä, jolla tarkoitetaan positiivisia ilmastohyötyjä. Sellainen voi olla vaikkapa taloyhtiön itse tuottama ja verkkoon takaisin syöttämä uusiutuva energia.

Muotoilijoilla on monia taitoja, joita kestävyysmurroksen toteuttamisessa tarvitaan. On kykyä visualisoida asioita ja kuvitella positiivisia tulevaisuuksia. On kykyä luoda ihmislähtöisiä ja asiakasymmärryksen perustuvia ratkaisuja.

Muotoilijoilla on myös joustavuutta. He voivat kokeilla asioita ja siirtyä tarvittaessa ketterästi toiseen toimintatapaan. Muotoilijat sietävät hyvin epävarmuutta, koska muotoiluprosesseissa on paljon liikuvia asioita.

Yksi haaste on, etteivät kaikki muotoilijat koe heilä olevan mandaattia vaikuttaa ison linjan asioihin. Se, otetaanko muotoilijoita mukaan strategioiden laatimiseen, riippuu siitä, miten muotoilijoiden rooli organisaatiossa nähdään. Muotoilijoiden pitäisikin pystyä viestimään työnsä vaikuttavuudesta ja muotoilijoiden potentiaalista, ei vain muotoilualan sisällä, vaan yhteiskunnassa laajemmin.

”Monet muotoilijat turhaan pelkäävät eivätkä puhu näistä asioista, kun kokevat, että eivät tiedä riittävästi”, Emma Berg huomauttaa.

Hänen mielestään voi lähteä puhumaan ja kokeilemaan rohkeasti myös ilman, että tietää uusimman ilmastoraportin kaikkia yksityiskohtia.

”Nykyisin on myös paljon kouluttautumismahdollisuuksia, jos haluaa työn ohessa saada lisää tietoa kestävyteen liittyvistä asioista”, Linda Vanni lisää.

”Kestävyys on tosi kontekstisidonnaista, eli meidän pitää ymmärtää, millä toimialalla ja mihin asioihin pyritään vaikuttamaan. Sitten löytyy myös keinoja”, Vanni kannustaa.

Työ 2.0 Lab on julkishallinnon yhteistyötä edistävä innovatiolaboratorio, jonka kehittämisessä on hyödynnetty muotoilua useaan otteeseen. Yhtenä labin työn fokusalueena on ollut valtionhallinnon ja julkisen sektorin vastuullisuustyön vauhdittaminen. Työ 2.0 Labissa on kehitetty esimerkiksi erilaisia ympäristövastuuseen keskittyviä hankkeita. Labia on myös hyödynnetty vastuullisuustyötä edistävien sidosryhmä- ja yhteiskehittämistilaisuuksien järjestämiseen.

Riikka Manninen on vuoden 2023 Bryggman-rahaston 7 500 euron apurahan saaja. Hän aikoo apurahan turvin tehdä tutkimus- ja kirjoitustyötä ja osallistaa ammattilaisia vastuullisen suunnittelun ja kestävien tilaratkaisujen mahdollisuuksista. .

Suunnittelija vastaanottaa Bryggman-säätiön apurahan Habitaren Arena-lavalla 14.9. klo 10.45. Tilaisuuteen ovat kaikki tervetulleita! Tilaisuudessa juhlietaan myös Ornamo-säätiön apurahansaajia. Tervetuloa!

Löytyykö idea VR:n junien uudelle ilmeelle sinun kynästäsi?

Nyt sinulla on mahdollisuus ikuistaa oma kädenjälkesi kulkemaan vuosikausiksi ympäri Suomen.

Etsimme ideakilpailussa junillemme uutta visuaalista ilmettä, joka on inspiroiva, pitkäikäinen, tunnistettava ja asiakasta opastava.

Paras idea päättyy teipattuna junan kylkeen kaikkien juna-matkustajien ihailtavaksi!

Jätä ehdotuksesi 20.11.2023 mennessä.

Lue lisää:
vr.fi/ideakilpailu

Vastuullisuuden erikoistunut muotoilija ja sisustusarkkitehti **Riikka Manninen** toimii ympäristövastuun ja työympäristökehittämisen asiantuntijana Senaatti-konsernissa. Hän on vastannut useamman vähähiilisyttä ja kiertotalouden toimenpiteitä edistävän ohjeen kehittämisestä ja jalkautuksesta Senaatissa. Manninen on myös kerännyt henkilöstöltä ideoita siitä, miten toimintaa voisi kehittää ympäristövastuullisemmaksi ja sen jälkeen tukenut tiimejä kokeilujen toteuttamisessa.

”Porvoon kiertotalouspilotti on hyvä esimerkki siitä, miten vastuullisuustyötä voi vauhdittaa. Uusia vastuullisuustavoitteita vietiin käytäntöön hanketasolla aluksi kokeilun kautta. Sen jälkeen kokeilun oppeja skaalattiin organisaation toimintaa sitoviksi ohjeiksi”, Manninen kertoo.

Porvoon kiertotalouspilotissa testattiin käytännössä, miten yksittäisen rakennushankkeen päästöjä voi vähentää. Manninen korostaa, että yksittäiset projektit ovat vaikuttavia vain, jos niiden opit otetaan laajemmin käyttöön.

”Yksittäinen kokeilu on itsessään ihan hyvä asia, mutta se, mitä kokeilun jälkeen tapahtuu, on itse asiassa merkityksellisempää. Toiminnan uudistaminen on pitkäjänteistä työtä. Siksi onkin tärkeää, että organisaatioista löytyy inhouse-muotoilijoita tai muita vastuullisuuden keskittyneitä kehittäjiä”, Manninen huomauttaa. •

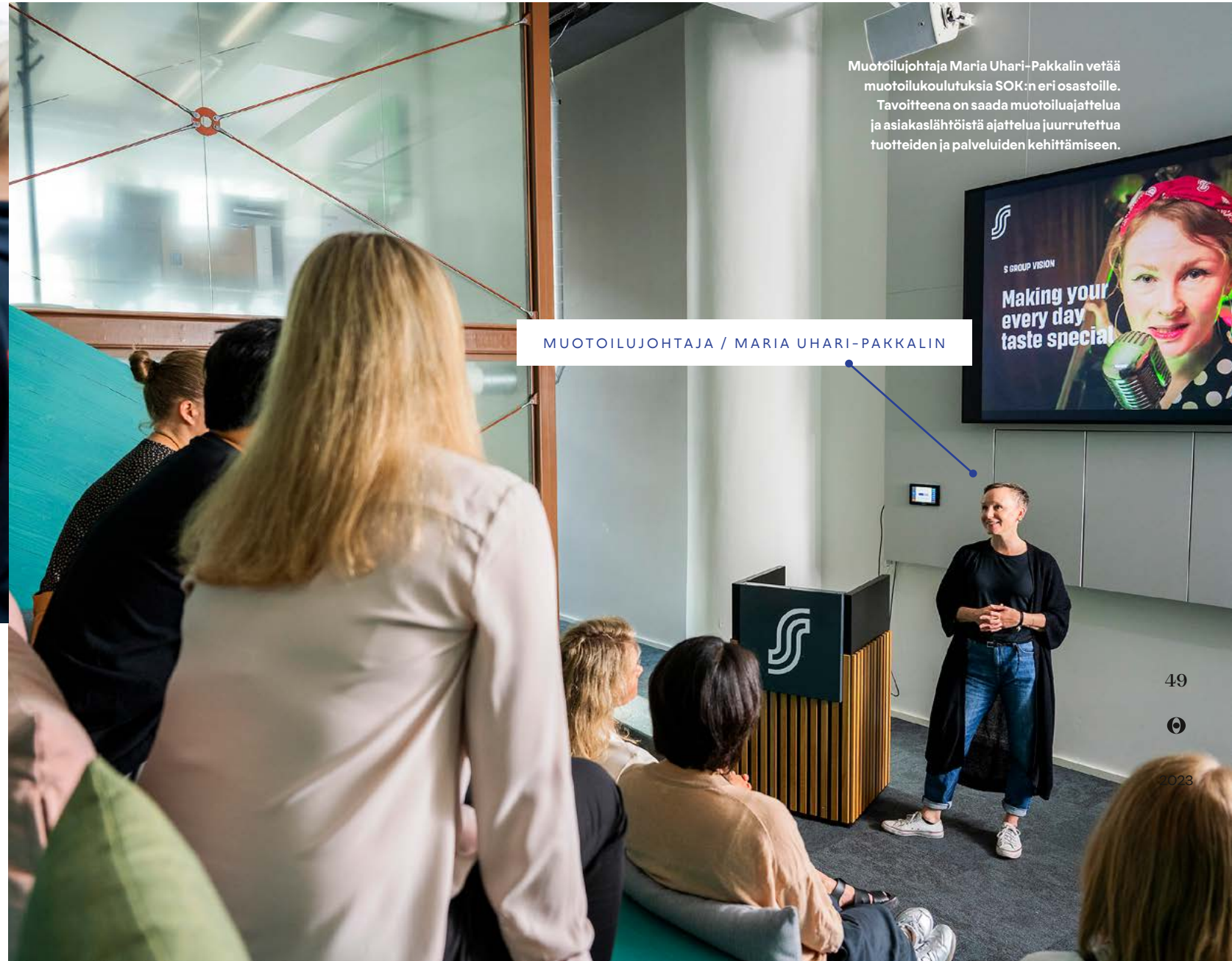
PALVELUMUOTOILIJAJ / SINI SOHLBERG

PRODUCT DESIGNER / JANGBAE LEE

PRINCIPAL PRODUCT DESIGNER / LINDA LUYMES

Muotoilu haastaa S-ryhmää

Muotoilijoiden ammattitaitoon luotetaan SOK:lla, jossa asiakasomistajuudella on pitkä historia. Yrityksen nopeasti kehittyvät liiketoiminta-alueet vaativat monialaista osaamista ja innovatiivista otetta ajaa muutoksia eteenpäin muotoilun keinoin.

Muotoilujohtaja Maria Uhari-Pakkalin vetää muotoilukoulutuksia SOK:n eri osastoille. Tavoitteena on saada muotoiluajattelua ja asiakaslähtöistä ajattelua juurrutettua tuotteiden ja palveluiden kehittämiseen.

MUOTOILUJOHTAJA / MARIA UHARI-PAKKALIN

Muotoilijoiden määrä SOK:ssa on neljässä vuodessa kymmenkertautunut. Kun vuonna 2019 muotoilijoita oli SOK:n palkkalistoilla viisi, nyt heitä on lähes viisikymmentä. Lisäksi muotoilun parissa toimii lähes parikymmentä ulkoista kumppania. Kasvua siivittää halu ymmärtää asiakkaita sekä heidän tarpeitaan ja tarjota asiakkaille rohkeita ratkaisuja.

Muotoilijat keskittyvät työssään erityisesti digitaalisten palveluiden muotoiluun, kasvuhankkeiden edistämiseen ja työntekijäkokemuksen hiomiseen. Merkittävä osa työtä on organisaation muotoilumaturiteetin eli muotoiluajattelun kasvattaminen. Näin varmistetaan, että kehitystiimit luovat arvoa ratkaisemalla sekä asiakkaalle ja käyttäjille että liiketoiminnalle tärkeitä ongelmia. Muotoilutiimi pyrkii saamaan kollegat omaksumaan muotoiluajattelun, jota voivat hyödyntää muutkin kuin muotoilijat.

SOK:n muotoilujohtaja **Maria Uhari-Pakkalin** on tehnyt uraa kansainvälisissä yhtiöissä ja asunut ulkomailla. Ennen SOK:lle tuloaan hän veti Fortumin muotoiluyksikköä. SOK:n liiketoiminnat yllättivät hänet monipuolisuudellaan.

”Meillä on liiketoimintoja todella kattavasti. On pankki, ABC-ketju, ravintolat, hotellit ja päivittäistavarakaupat. On työntekijäkokemus sisäisissä palveluisa ja toisaalta kaupan puolella myymälätyössä. S-Etukorttiin liittyvä asiakkuusohjelmamme on iso.” Muita liiketoiminta-alueita ovat S-Business yritysasiakkaille sekä logistiikkapuolen yritykset Meira Nova ja Inex Partners.

Työt on organisoitu toiminnallisiin tiimeihin, joihin kuuluvat liiketoiminnan edustajat, tuotekehittäjät, ohjelmistokehittäjät, muotoilijat, datatieteilijät, analyytikot, markkinointiasiaajat ja sisältösuunnittelijat. ”Meillä on jo yli 40 erilaista ketterää tiimiä, joista monessa on muotoilijoita mukana”, Uhari-Pakkalin kertoo.

Muotoilujohtajasta piti alun perin tulla ranskan kielen kääntäjä. Hän opiskeli kuitenkin ensin tutkinnon viestinnästä ja heti perään toisen muotoilusta. Viestinnälliset taidot ovat hänen mielestään muotoilijalle erittäin tärkeitä. Jos muotoilija haluaa saada aikaan muutosta organisaatiossa, hänen pitää pystyä kiteyttämään asiat ja innostamaan muita ympärillään tavoittelemaan muutosta.

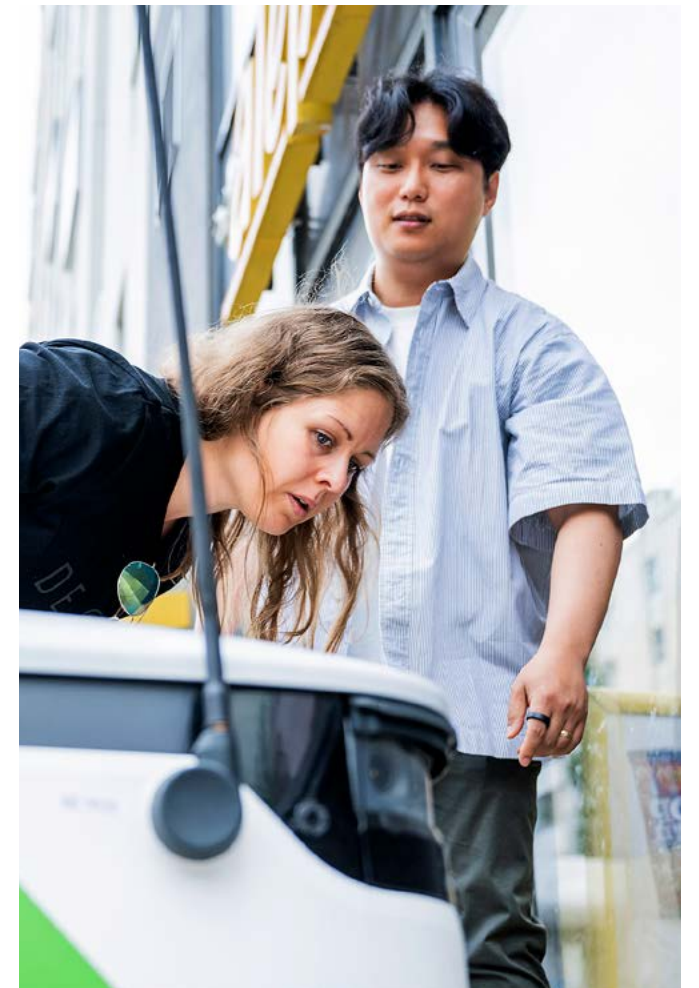
Muotoilija **Irina Rousu** oli vuonna 2019 taloon tullessaan vasta kolmas muotoilija. ”Silloin aloittelimme S-kaupat-ruokaverkkokaupan projektia, ja lisäksi meillä oli hotelli- ja ravintolapuolella kaksi muotoilijaa. Silloin fokus oli yksittäisissä projekteissa.”

Nyt hän on S-kaupat-ruokaverkkokaupan Design Lead. Rousun tiimissä on palvelumuotoilijoita, sisältösuunnittelijoita ja tuotesuunnittelijoita. Useiden kansainvälisten ammattilaisten muodostamassa tiimissä työkielenä on englanti. Rousu itsekin kuuluu kansainvälisten osaajien joukkoon – hän on tullut Venäjältä Suomeen lähes parikymmentä vuotta sitten ja puhuu sujuvaa suomea. Koulutukseltaan Rousu on kauppatieteilijä.

Enemmistö SOK:n muotoilijoista on kuitenkin tällä hetkellä suomalaisia. Uhari-Pakkalinin mukaan monissa palvelumuotoilutehtävissä tarvitaan suomen kielen

– Muotoilutiimi pyrkii saamaan kollegat omaksumaan muotoiluajattelun, jota voivat hyödyntää muutkin kuin muotoilijat.

– Muotoilijan rooli on ehdottomasti haastaa organisaatiota. Mutta kysymys on siitä, tekeekö haastamisen kaikkitietävällä otteella vai asenteella, jossa yhdessä kokeilu on toivottu asia.

PRODUCT DESIGNER / NAYOUNG LEE

DESIGN LEAD / IRINA ROUSU

taitoa, koska asiakkaat, joita kentällä tavataan, ovat suomenkielisiä. Esimerkiksi havaintojen tekeminen kivijalkamyymälässä olisi vaikeaa ilman vankkaa suomen kielen taitoa.

Ruoan verkkokaupan kysyntä kasvaa Suomessa kovaa vauhtia. S-kaupat-ruokaverkkokaupan parissa työskentelevät muotoilijat kehittävät S-kaupan verkkopalvelua ja mobiilisovellusta. Sen lisäksi he työskentelevät henkilökunnan käyttämän sovelluksen, keräilyjärjestelmän ja hallintapaneelin käyttäjäkokemuksen parissa.

S-kaupat lanseerasi tuttuja nouto- ja kotiinkuljetusvaihtoehtojen ohelle hiljattain robottikuljetuksen. Sympaattiset pikkurobotit rullaavat ostoksia asiakkaille Helsingissä, Espoossa, Vantaalla, Tampereella, Turussa, Porissa sekä Jyväskylässä. Tätäkin palvelua ovat muotoilijat hionneet käyttäjäystävällisemmäksi. Roboteista tuli ilmi esimerkiksi sellainen kehityskohde, että asiakkaat haluavat itse valita sen pisteen kartalta, jonne robotti saapuu, ja asia korjattiin.

Ensi vuonna käyttöön on tulossa automaatioavusteisia varastoja, joihin liittyviä asiakasnäkökuulia muotoilijat pyrkivät ennakoimaan.

Muotoilijoiden työ näkyy monella tavalla S-kaupan asiakkaiden elämässä myös digitaalisen maailman ulkopuolella. Yksi esimerkki siitä on kotiinkuljetusten tilauslaatikoiden uudistaminen. Jo ennen laatikoiden uudistusta lapsiperheiden pienimmät leikkivät kierrä-

Muotoilijat ovat suunnitelleet kotiinkuljetusten tilauslaatikoista versioita, joista lapset voivat askarrella leluja.

tettävillä laatikoilla. Nyt muotoilijoiden designin avulla laatikoista saa askarrellua näppärästi lapsille oman leikkikaupan.

”On tosi hauskaa, että näymme ihmisten arjessa”, Rousu iloitsee.

Muotoilijat käyvät työharjoitteluissa eri puolella SOK:ta, jotta he näkevät, mitä arkinen työ on. Uhari-Pakkalin on esimerkiksi ollut Sokoksella myymässä vaatteita, Inexillä keräilemässä tuotteita ja Coffee Housessa baristana yhden päivän.

”On tärkeää tutustua työskentelyyn useista eri näkökulmista. On hyvä pitää kuitenkin mielessä, ettei yhden kohtaamisen tai kokeilun perusteella voi lähteä muuttamaan kaikkia olemassa olevia prosesseja, vaan asioita on tärkeää tutkia laaja-alaisesti”, Uhari-Pakkalin muistuttaa.

Haasteena muotoilijan työssä sekä Uhari-Pakkalin että Rousu näkevät sen, ettei omiin suunnitelmiin saa rakastua, vaan niitä pitää pystyä myös muuttamaan lennosta, jos liiketoimintaympäristö ja asiakastarpeet muuttuvat. Samaan aikaan muotoilijan täytyy jaksaa pitää dialogia yllä ja tuoda ideoitaan sitkeästi esiin.

”Muotoilijan rooli on ehdottomasti haastaa organisaatiota. Mutta kysymys on siitä, tekeekö haastamisen kaikkikietävällä otteella vai asenteella, jossa yhdessä kokeilu on toivottu asia”, Uhari-Pakkalin kuvaa.

Uhari-Pakkalin on myös sivutoiminen joogaopettaja. Hänestä mindfulnessissa ja muotoilijan ajattelumalissa on paljon samaa. ”On tärkeää pystyä päästämään irti lopputuloksesta ja ottaa itse matka oikeaan suuntaan opastavana kokemuksena.” •

Suojaa neulevaatteista

Kiharahiuksinen malli pitää rennosti olallaan skeittilautaa, toinen roikkuu monivärisessä neulepuserossa kiipeilytelineestä. Nämä urbaanit nuoret aikuiset ovat mainoskasvoja maailman ensimmäiselle muotibrändille, joka suojelee käyttäjiensä yksityisyyttä.

Capable Design on vuonna 2019 perustettu italialainen startup, jota luotsaa suunnittelija Rachele Didero yhtiökumpaneidensa **Federica Busanin** ja **Giovanni Maria Contin** kanssa. Brändin Manifesto-neulemallisto on suunniteltu tekoälyn avulla niin, että vaatteet hämäävät kasvotunnistusohjelmia. Kun ihminen pukeutuu malliston vaatteisiin, hän ei näyttäydy omana itsenään: ohjelma tunnistaa kuoseista esimerkiksi kirahvin tai koiran.

“Tulevaisuudessa teknologiat seuraavat ihmisiä ja imevät heistä yhä enemmän tietoa. Me haluamme, että ihmiset voisivat estää valvonnan vaatteiden avulla”, Didero sanoo.

Capable Designin neulepuserot ja -housut ovat silmiinpistävän värikkäitä. Mukana on turkoosia, vaaleanvihreää, magentaa ja hiekanruskeaa sekaisin – mutta kaikessa kaoottisuudessaan kuosit pitävät yleisilmeen hallittuna. Dideron mukaan heidän neuleensa on suunnattu

Italialainen neulebrändi Capable Design syntyi vastareaktiosta ihmisten lisääntyvään valvontaan. Perustaja Rachele Diderolle brändiaktivismi muodostaa yrityksensä selkärangan.

avantgarde-henkisille ihmisille, jotka haluavat ilmaista itseään ja olla osa teknologiatietoisten yhteisöä.

“Suunnittelemme vaatteita ihmisille, jotka haluavat johtaa esimerkillä ja toimia muuttaakseen epäkohtia yhteiskunnassa.”

YRITYS SAI ALKUNSA TOSIELÄMÄN TAPAHTUMASTA

Kiinnostus teknologian vaikutuksia kohtaan on kulkenut Dideron mukana huipputyliopistosta toiseen. Hän suorittaa parhaillaan tohtorintutkintoa Politecnico di Milanossa. Väitös käsittelee samaa aihepiiriä kuin Capable Design, eli tekstiilien ja tietojenkäsittelytieteen yhdistämistä kasvotunnistuksen estämiseksi. Lisäksi Didero on opiskellut Massachusetts Institute of Technologyssä (MIT) ja Fashion Institute of Technologyssä (FIT) New Yorkissa. Juuri Yhdysvalloissa syntyi aihio vaatteista, jotka suojaavat käyttäjiensä yksityisyyttä.

Didero muistaa edelleen muutaman vuoden takaisen uutisen brooklyniläisestä taloyhtiöstä, jossa vuokralaiset vastustivat vuokranantajan suunnitelmaa asentaa talon sisäänkäynnille kasvotunnistusjärjestelmä. Siitä uutisesta Capable Design sai alkunsa. Vuokralaiset muuten voittivat kiistan.

AKTIVISMI ON KIRJAILTU VAATTEISIIN

Lisääntynyt valvonta on ajankohtaista myös Euroopassa. Ranskan valtion kohtuuttu päätös keväällä 2023 laillistaa tekoälyn käyttö ihmisten massavalvonnassa säikäytti monet. Väliaikainen laki on tarkoitettu Pariisin kesäolympialaisia 2024 varten. Aloite herätti laajaa huolta siitä, että muualta maailmalta tuttu joukkovalvonta leviäisi laajemminkin maanosaan.

Myös Didero oli Pariisin lainsäädännöstä huolissaan, joskin tapaus osoitti, että Capable Designin kaltaiselle yhteiskunnallisesti kantaaottavalle brändille on tilausta. Kun Diderolta kysyy, mieltäkö hän yrityksensä aktivismiksi, vastaus tulee empimättä: kyllä.

“Muoti on viestintää, ja meidän vaateemme viestivät aktivismia. Esimerkiksi neulemalliston nimi Manifesto tarkoittaa meille jonkin asian ilmaisemista ja näkyväksi tekemistä. Se on rohkeaa ja tunnistettavaa”, Didero sanoo. Vastarinta valvontaa kohtaan on sananmukaisesti kirjailtu brändin neulevaatteisiin.

“Meitä edeltää moni muu taho, joiden tarina perustuu tärkeille arvoille: diversiteetille, inklusiivisuudelle tai vastuullisuudelle ilman viherpesua. Tällaiset brändit kuuluvat muuttuvaan maailmaan. Ne eivät vain omaksu uusia trendejä, vaan

Kuullessaan Rachele Dideron idean yksityisyyttä suojaavista vaatteista suunnittelijan professorit ja tietojenkäsittelytiedettä opiskelevat kollegat FIT:ssä olivat yksimielisiä siitä, että projekti on liian vaikea toteuttaa.

– Meidän vaatteemme ovat teknologisesti innovatiivisia, mutta ne valmistetaan Italiassa, jossa muoti on miltei pyhä perinne.

syntyvät yhteiskunnallisesta tarpeesta”, Didero sanoo.

MIKÄ TAHANSA INNOVAATIO EI KELPAA

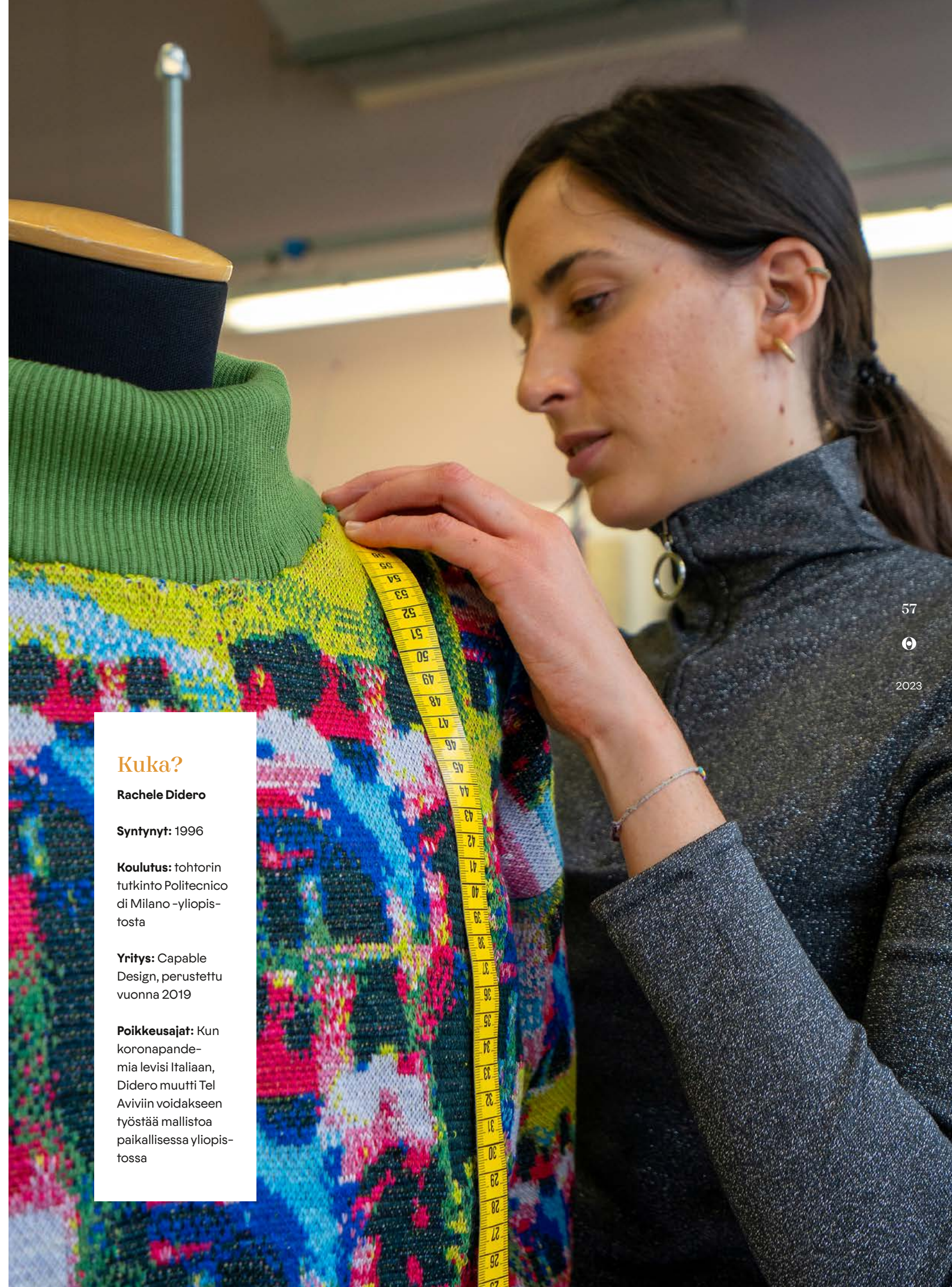
Suunnittelija haluaa työllään tukea yksityisyydensuojan lisäksi myös esimerkiksi sukupuolivähemmistöjen oikeuksia. Kasvojentunnistusohjelmien kaltaiset tekoälyä hyödyntävät sovellukset ovat lopulta aina tekijöidensä näköisiä, ja tekijät ovat edelleen harmillisen usein valkoisia heteromiehiä. Teknologia ei koskaan ole puolueetonta.

Didero kokeekin, että suunnittelijana hänellä on vastuu pitää ihmisten puolta. Hänen työtään ohjaa vankka arvopohja, jonka kivijalkoja ovat etiikka, edelläkävijäisyys ja innovatiivisuus. Ihan mikä tahansa innovaatio ei kuitenkaan kelpaa.

“Tarkoitan järkeviä innovaatioita. Siis sellaisia, jotka rakentavat jo olemassa olevan päälle. Esimerkiksi meidän vaatteemme ovat teknologisesti innovatiivisia, mutta ne valmistetaan Italiassa, jossa muoti on miltei pyhä perinne”, Didero summaa.

Muotibrändi on aktivismin lisäksi myös globaalia liiketoimintaa. Dideron mukaan yrityksen ei kuitenkaan ole ollut tarve käydä läpi sijoittajien rahoituskierroksia, vaan toiminta pyörii tuotteiden myynnistä kertyneillä voitoilla.

“Meidän ei ole tarvinnut muovata toimintaamme sijoittajien toiveiden mukaiseksi. Pyöritämme yritystä omien arvojemme pohjalta”, hän sanoo. •

Kuka?

Rachele Didero

Syntynyt: 1996

Koulutus: tohtorin tutkinto Politecnico di Milano -yliopistosta

Yritys: Capable Design, perustettu vuonna 2019

Poikkeusajat: Kun koronapandemia levisi Italiaan, Didero muutti Tel Aviviin voidakseen työstää mallistoa paikallisessa yliopistossa

Kun muotoseikoilla on väliä

TEKin juristit auttavat sinua esimerkiksi IPR-asioiden ja yrityksen perustamiseen liittyvien kysymysten kanssa. Ornamo-TEK-jäsenenä myös uravalmentajamme ovat tukenasi sekä saat vastuu- ja oikeusturvavakuutuksen. Lue lisää:

www.ornamo.fi/ornamo-tek

TEKin jäsenmaksu Ornamon jäsenille on 157 €/v. Opiskelijajäsenyys on maksuton. Liity ottamalla yhteyttä Ornamon toimistoon: office@ornamo.fi

x

x

>>>

$\sqrt{x}+$

+

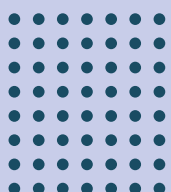
*

*

•
•
•
•
•
•
•

DESIGNFROMFINLAND.FI

HUIKEAA. VAAN ENTÄS SITTEEN?

Inspiroituminen on helppoa. Siitä ponnistava luovuus on kovaa työtä. Kun tuotteesi tai palvelusi pitkäjänteinen muotoilutyö on tehty Suomessa vastuullisesti, ammattimaisesti ja käyttäjälähtöisesti, kerro siitä Design from Finland -merkillä.

SUUNNITTELULLA
ON ALKUPERÄNSÄ

Yhteisö

Inspiraatiota, tukea ja kohtaamisia! Ornamo on Suomen suurin muotoiluyhteisö, ja kutsumme sinut mukaan monialaiseen osaajiemme joukkoon. Tarjoamme kohtaamispaikan ja asiantuntijapalveluita kaikille muotoilusta kiinnostuneille.

ORNAMO DIALOGI

ORNAMON DIALOGI

Ornamo Dialogi on kaikille avoin keskustelutilaisuus, joka tuo esiin muotoilijan työn ja muotoilun arvon.

DESIGN DUUNIT

Löydä sopiva työ tai tavoita muotoilun ammattilaiset helposti. Design Duunit kokoaa yhteen ajankohtaiset työ- ja työharjoitteluhaut sekä kilpailut verkossa www.finnishdesigners.fi/designduunit

KONSULTAATIO

Kiinnostaako tasokkaan taiteen tai muotoilun hankinta? Konsultoimme yrityksiä muotoilukilpailuissa. Autamme myös taiteen hankinnassa asiakkaan tarpeiden mukaan.

FINNISH DESIGNERS

Palvelu kokoaa muotoilualan ammattilaiset yhdelle alustalle. Etsit sitten suunnittelijaa, fasilitaattoria tai taidetta, suuntaa hakusivulle ja löydä tekijä!

JÄSENNEUVONTA

Asiantuntijamme opastavat jäseniä työnhaussa, uran ja liiketoiminnan kehittämisessä tai sopimusten, palkkaneuvotteluiden ja immateriaalioikeuksien kanssa.

3 000

Ornamon jäsenet

Kokoamme yhteen lähes 3 000 ammattilaista. Muotoilun monialaisella kentällä toimii muotoilijoita mm. digitaalisen muotoilun, julkisen taiteen, palvelumuotoilun, taide- ja taidekäsityön, tila- ja kalustesuunnittelun, vaate- ja tekstiisuunnittelun ja valaistussuunnittelun alueilla.

67 561

Muotoilun toimialan henkilöstö vuonna 2021

Digitaalinen muotoilu	44 173
Designintensiivinen teollisuus	15 113
Muotoilutoimistot	1 461
Rakennetun ympäristön muotoilu	5 119

15,4 mrd. €

Muotoilualan kokonaisliikevaihto vuonna 2021

Digitaalinen muotoilu	10,7 mrd e
Designintensiivinen teollisuus	3,52 mrd e
Muotoilutoimistot	298 milj. e
Rakennetun ympäristön muotoilu	765 milj e

Lähde:

Tilastokeskuksen Yritys- ja toimipaikkarekisteri v. 2021

LÖYDÄ MEIDÄT VERKOSSA:

ornamo.fi
finnishdesigners.fi
[instagram.com/ornamo](https://www.instagram.com/ornamo)
[linkedin.com/ornamo](https://www.linkedin.com/company/ornamo)
[facebook.com/ornamo](https://www.facebook.com/ornamo)

-10 %

Muista hyödyntää Ornamon jäsenetusi!

AJANKOHTAISTA

Entistäkin upeampi showroom

Turun showroomimme on laajentunut yläkertaan – tervetuloa inspiroitumaan Aviatielle! Näyttelyssäme on esillä designsuosikkeja muun muassa Artekiltä, Flosilta, Muutolta ja Vitralta.

ORNAMON JÄSENJÄRJESTÖT

SIO

Sisustusarkkitehdit SIO:n toiminnan tavoitteena on parantaa ympäristön hyvää laatua ja edistää kulttuurisia, eettisiä ja kestävästi kehittyksen arvoja. Ammattitaitoisen sisustusarkkitehdin tunnustat SIO-lyhenteestä ammattinimikkeen perässä.

TEXO

Tekstiilitaiteilijat TEXO on tekstiilitaidetta ja tekstiilisuunnittelua edistävä ammatillinen asiantuntijajärjestö. Järjestö tarjoaa jäsenilleen palveluita ja ajaa ammattikuntansa etuja.

TAITEILIJAT O

Järjestön tarkoituksena on edistää ja kehittää taidealojen nykytaidetta ja vahvistaa sen asemaa taiteen monimuotoisessa kentässä. Alan taiteen tunnettavuutta pyritään edistämään mm. näyttelyitä ja tapahtumia järjestämällä.

ORNAMO-TEK -KAKSOISJÄSENYYS

Ornamon jäsenet voivat liittyä myös Tekniikan akateemisiin.

KOKO-KASSA

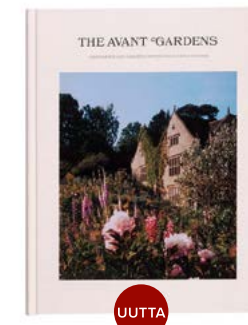
Ornamon jäsenet voivat liittyä työttömyyskassan jäseneksi, jo opiskeluaikanaan.

KOKEILE JÄSENYTTÄ!

Jäsenyys on syksyn ajan 125 euroa (tarjous voimassa 30.11. asti). Myös yritysjäsenyys on syksyn ajan -30 %.

Carl Hansen & Søn
Wishbone-tuoli
603 €

Gestalten
The Avant Gardens -kirja
49,50 €

&Tradition
Formakami JH5 -riippuvalaisin
238 €

HAY
Sobremesa-keksipurkki
125 €

Artek
Atelier-tuoli
585 €

{ FINNISH DESIGN SHOP }

Pieces of Nordic Happiness

Media

Ornamon lehti 2023

Ornamon vuosijulkaisu toteutetaan Gerda ja Salomo Wuorion säätiön tuella.

Päätoimittaja Elina Perttula

Toimitussihteeri Elina Perttula

elina.perttula@ornamo.fi, +358 43 211 0755

Lehden toimitusryhmä Salla Heinänen, Elina Perttula, Emmi Putkonen

Kuvatoimitus Miikka Tikka

Ulkoasu Tikka Talvenheimo

Ornamon ilmoitukset ja ilmoitusmyynti, toimitus

Minna Borg, minna.borg@ornamo.fi, p. 046 878 2570

LEHTI ILMESTYY VUONNA 2024 SYYSKUUSSA

Tarkemmat aikataulut: www.ornamo.fi/maksullinen-nakyyvyys

Aineistovaatimus	Aineistot PDF-muodossa, leikkausvara 3 mm Kuvien resoluutio 300 dpi Väriilisyys 4/4 CMYK
Painos	4 000 kpl
Painopaikka	Grano
Koko	220 x 300 mm
Paperi	Olin design regular, nordic white 100 gr.
Sidonta	Liimasidonta
Aineisto	pdf, resoluutio 300 dpi

ILMOITUSHINNAT JA KOOT 2024

• Takakansi	1 600 €
220 x 260 mm + 3 mm bleed	
• Takakannen tai etukannen sisäsivu	1 450 €
220 x 300 mm + 3 mm bleed	
• 1/1 sivu	1 300 €
220 x 300 mm + 3 mm bleed	
• 1/2 sivu, pysty	1 050 €
105 x 300 mm + 3 mm bleed	
• 1/2 sivu, vaaka	1 050 €
220 x 145 mm + 3 mm bleed	
• 1/4 sivu	800 €
105 x 145 mm + 3 mm bleed	

Ornamon lehti on normaali-jakelun lisäksi jaossa Habitaressa.

Materiaali lehteen tulee toimittaa aineistopäivään mennessä osoitteeseen:

minna.borg@ornamo.fi

Ilmoitukset

pdf-muodossa (painokelpoisina). Erilliset kuvatiedostot jpeg- tai tiff-kuvina, painokelpoisina, resoluutio 300 dpi

Mediakortti

ornamo.fi/ornamon-lehti

Tiedustelut Minna Borg p. 046 878 2570,

minna.borg@ornamo.fi

Ornamon lehti

ISSN 2954-307X (painettu lehti)

ISSN 2954-3088 (verkkójulkaisu)

Siro. Charmikas.
Fantastinen. Kodikas.
Kaunis. Ihastuttava.
Konstailematon.
Lempeä. Terhakka.
Mukautumiskykyinen.
Oivallinen. Ryhdikäs.
Sävyyttävä. Mieluisa.
Tyylikäs. Verraton.
Vastuullinen.

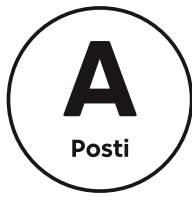

Kevyt. Kestävä. Ajaton. Vastuullinen. Sellainen on meidän Ella. Antti Kotilaisen suunnittelema Ella on monipuolinen tuolisarja modernien tilojen tarpeisiin. Vastuullisesti valmistettu Ella kestää aikaa, käyttöä ja muodin muutoksia.
→ martela.com/fi/kalusteet/tuoteperheet/ella

Martela

*. MV71 *

damixa

Damixan piiloasennettujen tuotteiden suunnittelun inspiraationa ovat olleet designhotellit ja laadukkaat kylpyläkeskukset. Sarjan muotokieli on puhdas ja yksinkertainen, olematta liian klininen tai tylsä. Kaikki tarpeeton on piilotettu eikä mikään häiritse silmää. Tyylikästä muotoilua, käyttömukavuutta sekä korkeaa laatua. Damixa Concealed tuo luksusta sisustukseesi.

Damixan tuotevalikoiman väripaletti on täydentynyt uudella upealla värillä. Grafitin harmaa korostaa puun ja muiden luonnollisten materiaalien sävyjä. Pinta on erittäin kestävä, likaa ja sormenjälkiä hylkivä.

